

Sámediggi
Sámedigge
Saemiedigkie
Sametinget

ÅRSREDOVISNING 2014

© Sametinget 2015

Omslagsfoto: Delegater på FN:s världskonferens för urfolk. Foto: Siri Persson.
Övriga bilder: Marie Enoksson.

Sametinget, Box 90, 981 22 Giron/Kiruna

Besöksadress: Adolf Hedinsvägen 58

Tel: 0980-780 30 Fax: 0980-780 31 E-post: kansli@sametinget.se

www.sametinget.se

www.samer.se

www.minoritet.se

Innehåll

NÅGRA VIKTIGA HÄNDELSER UNDER ÅRET	5
OM SAMETINGET	7
METODIK	9
 RESULTATREDOVISNING	 11
 SAMMANFATTANDE RESULTATREDOVISNING	 13
EKONOMI	15
KOMPETENSFÖRSÖRJNING	17
 SPRÅK	 20
Mål	20
Sametingets språkmål	20
Språkavdelningen	21
Samiskt språkcentrum	22
Måluppfyllelse	25
Minoritetspolitiska uppdraget	26
 KULTUR	 29
Mål	29
Bidrag till samisk kultur	30
Giron sámi teáhter	31
Samernas bibliotek	32
Måluppfyllelse	34
 INFORMATION	 36
Mål	36
Myndighetens information	36
Måluppfyllelse	37
Samiskt informationscentrum	38
Måluppfyllelse	39

SAMISKA NÄRINGAR OCH SAMHÄLLSPLANERING.....	42
Mål.....	42
Samhällsplanering.....	43
Samiska näringar	44
EU-program med samiska insatser	51
Måluppfyllelse.....	54
 VILTVÅRD, ERSÄTTNING OCH INVENTERING	56
Mål.....	56
Måluppfyllelse.....	57
UPPDRAG	60
Jämförbarhetsintegrering.....	60
Avrapporterade uppdrag	62
ÖVRIG ÅTERRAPPORTERING.....	63
 FINANSIELL REDOVISNING.....	65
 RESULTATRÄKNING	66
BALANSRÄKNING.....	67
ANSLAGSREDOVISNING	69
TILLÄGGSUPPLYSNINGAR.....	71
NOTER.....	74
SAMMANSTÄLLNING ÖVER VÄSENTLIGA UPPGIFTER	85

NÅGRA VIKTIGA HÄNDELSE R UNDER ÅRET

Plenum

Sametingets folkvalda organ har samlats till plenum i Umeå, Åre och Luleå under 2014.

Samiskt parlamentariskt råd (SPR)

Samiskt parlamentariskt råd (SPR) har haft 19 styrelsemöten under 2014. Sverige har haft ordförandeskapet för SPR under året. En parlamentarikerkonferens arrangerades i Umeå den 20 februari. Närmare hundra sametingsledamöter från Norge, Finland och Sverige och representanter för samerna i Ryssland deltog i konferensen. Parlamentarikerkonferensen antog ett uttalande om Nordisk Samekonvention och en deklaration kallad Umeådeklarationen¹.

Giellagáldu, gemensamt forsknings- och resurscenter för samiska

SPR:s projekt *Giellagáldu*, ett gemensamt nordiskt samarbete kring språkfrågor som bl.a. rör terminologiarbete, språknormering, språkutveckling, språkvård och information, avslutades den 30 juni 2014, då projektmedlen tog slut. Någon ny fast finansiering finns ännu inte trots ett stort behov av ett samnordiskt samarbete kring samiska språkfrågor.

FN:s urfolkskonferens i New York

FN:s världskonferens för urfolk ägde rum i New York den 22-23 september 2014. Sex representanter för Sametinget i Sverige deltog i den samiska delegationen som bestod av representanter för de nordiska sametingen samt Samerådet. Konferensen antog enhälligt ett slutdokument² om att urfolksdeklarationen ska implementeras i medlemsstaterna.

Byte av departementstillhörighet

Efter regeringsskiftet i september 2014 flyttades huvudansvaret för de samiska frågorna från Landsbyggsdepartementet till Kulturdepartementet. Med anledning av detta besökte kulturminister Alice Bah Kuhnke kansliet i Kiruna den 7 november 2014.

Rekrytering av kanslichef

Sametingets styrelse har anställt Anja Taube som ny kanslichef från och med den 15 februari 2015.

¹ <http://sametinget.se/72945>

² <http://www.sametinget.se/78451>

OM SAMETINGET

Sametinget är både samernas folkvalda parlament och förvaltningsmyndighet inom rennäringens område och för samisk kultur.

Sametinget instiftades av riksdagen den 17 december 1992 och invigdes den 26 augusti 1993. Val till parlamentet har hållits vart fjärde år sedan 1993. Valdag är tredje söndagen i maj. Sametingslagen (1992:1433) definierar Sametingets uppgifter och reglerar Sametingets sammansättning, ärendenas handläggning samt hur valet till Sametinget går till. Hela Sverige utgör en valkrets.

Sametingets plenum består av 31 folkvalda politiker som samlas tre gånger per år. Plenum leds av ett presidium. Styrelsen är ytterst ansvarig för den löpande verksamheten. Verkställande organ är styrelsen som får bestå av högst sju ledamöter samt ersättare. Sametinget har sedan 2012 en nämndsorganisation med kultur-, närings-, rennäringsoch språknämnd för beredning och verkställighet. En valnämnd ansvarar för sametingsvalet. Sametingets kansli med statliga tjänstemän leds av en kanslichef.

Uppgifter

Vårt övergripande mål är att verka för en levande samisk kultur och ta initiativ till verksamheter och föreslå åtgärder som främjar denna kultur. Enligt lag ska Sametinget:

- *besluta om fördelningen av statens bidrag och av medel ur Samefonden till samisk kultur och samiska organisationer samt av andra medel som ställs till samernas gemensamma förfogande*
- *utse ledamöterna i Sameskolstyrelsen*
- *fastställa mål för och leda det samiska språkarbetet*
- *medverka i samhällsplaneringen och bevaka att samiska behov beaktas, däribland rennäringens intressen vid utnyttjande av mark och vatten*
- *informera om samiska förhållanden*

- *utföra de övriga uppgifter som ankommer på Sametinget enligt lag eller annan författning*

Enligt förordning (2009:1395) med instruktion för Sametinget ska vi:

- *följa, utvärdera och hålla regeringen informerad om utvecklingen inom rennäringen, övrigt samiskt näringsliv och samisk kultur, samt*
- *följa, utvärdera och hålla regeringen informerad om utvecklingen inom minoritetspolitiken och tillämpningen av lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk när det gäller samer och samiska.*

Organisation

Styrelse och nämnder

Ett kansli med tjänstemän har till uppgift att sköta de dagliga myndighetsuppgifterna. Den politiska nivån med folkvalda politiker har en styrande funktion. Efter valet består styrelsen av sju ledamöter. Styrelsens ordförande är arvoderad på heltid. Ersättningar till styrelsens ordförande, styrelsens ordinarie ledamöter och ersättare, samt till Sametingets ordförande (talman) redovisas i noter till årsredovisningen.

Eftersom den politiska nivån bedöms ha en styrande funktion som inte genererar prestationer som utgår från uppgifterna i sametingslagen och instruktionen, ges i denna årsredovisning ingen redovisning av politikernas aktiviteter.

Kansliet

Sametingets kansli är organiserat i tre avdelningar förutom kanslichefens stab:

- Ekonomi och administration
- Språk, kultur, informationscentrum och minoritetspolitiska uppdraget
- Samiska näringar och samhällsplanering

Ledningsgruppen består per 2014-12-31 av kanslichef, tre avdelningschefer och verksjurist.

Kanslichefens ansvar återges i kansliordningen, med hänvisning till Sametingets instruktion och myndighetsförordningen (2007:515).

Kanslichefen ska:

- ansvara för myndighetens verksamhet och se till att verksamheten bedrivs effektivt och i enlighet med gällande rätt och förpliktelser som följer av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen, att den redovisas på ett tillförlitligt och rättvisande sätt samt att myndigheten hushållar väl med statens medel
- medverka i internationellt samarbete enligt 7 § myndighetsförordningen
- medverka i statens arbetsgivarpolitik genom att se till att de anställda är väl förtrogna med målen för verksamheten, skapa goda arbetsförhållanden och ta tillvara och utveckla de anställdas kompetens och erfarenhet.
- se till att regeringen får det underlag som den behöver för att ta ställning till omfattningen och inriktningen av verksamheten.
- hålla styrelsen informerad om verksamheten och förse den med underlag för beslut och verkställa besluten.

Kansliordningen innehåller interna föreskrifter om:

- Organisation och arbetsfördelning

- Ansvar och befogenhet
- Handläggning och föredragning

Verksamhet

Sametingets verksamhet spänner över vitt skilda områden som samiskt näringsliv, rennärning, rovdjursfrågor, landsbygdsutveckling, samhällsplanering, miljö och klimat, utbildning och forskning, främjande av samiska kulturyttringar och traditionell kunskap, kulturarvsfrågor, litteraturfrågor, språklig rådgivning, språklig revitalisering, metodutveckling, gränslöst samiskt samarbete, mänskliga rättigheter, minoritetsfrågor, internationella urfolksfrågor, samt information om samer och samiska förhållanden.

METODIK

Sametingets årsredovisning ska ge en rättvisande bild av årets resultat genom att presentera en rapportering av verksamheten som är tillförlitlig, relevant, begriplig, jämförbar och transparent. I och med att modellen för utvärdering av verksamhetsresultatet är måluppfyllelseanalys, innehåller årsredovisningen bedömningar av hur väl myndigheten har uppfyllt sina mål.

Indelning

Enligt förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag ska myndigheten redovisa och kommentera verksamhetens resultat i förhållande till de uppgifter som framgår av myndighetens instruktion, regeringens regleringsbrev eller i något annat beslut. Resultatredovisningen ska lämnas enligt en indelning som myndigheten bestämmer. I årsredovisningen för år 2014 följer Sametinget denna indelning:

- Kompetensförsörjning
- Språk
- Kultur
- Information
- Samiska näringar och samhällsplanering
- Viltvård, ersättning och inventering

Kvalitet och metod

Intern styrning och kontroll

En intern målsättning är att Sametinget ska arbeta med intern styrning och kontroll i enlighet med förordning (2007:603) om intern styrning och kontroll, även om vi inte formellt lyder under denna. Sametinget arbetar i enlighet med COSO-ramverket, eftersom modellen är känd, beprövad, relevant, flexibel och aktuell. Den ger goda förutsättningar att erhålla en ändamålsenlig nivå på den interna styrningen och kontrollen.

Under 2014 har en hot- och riskanalys ur ett internkontrollperspektiv genomförts. De identifierade riskerna har värderats (sannolikhet och konsekvens) och bedömts med avseende på hur de ska hanteras. En kontroll-

plan med kontrollaktiviteter i syfte att erhålla en acceptabel nivå beträffande de risker som ska hanteras aktivt (d v s elimineras eller reduceras) har tagits fram. Utförandet av kontrollaktiviteterna beräknas komma igång under våren 2015.

Redovisade prestationer

Avseende prestationers volymer har Sametinget verkat för att ta fram bättre underlag med såväl högre relevans som tillförlitlighet. I likhet med föregående års redovisning, baseras merparten av de kostnader som redovisas för utförda prestationer på handläggarnas uppskattningar av nedlagd tid. Dessa beräkningar rimlighetsbedöms och jämförs mot tidigare år. I vissa fall har handläggare själva utfört en enklare tidsredovisning i Excel.

I den metod som använts för beräkning av prestationers kostnader används summan av "direkt lön" som fördelningsbas. De gemensamma kostnaderna fördelas ut på fördelningsbasen i form av ett påslag. Modellen kan beskrivas enligt följande:

$$\begin{aligned} &\text{Direkt lön (fördelningsbas)} \\ &+ \text{Direkt material} \\ &+ \text{Påslag för OH-kostnader} \\ &= \text{Kostnad för prestation} \end{aligned}$$

För beräkning av direkt lön har antalet utförda arbetstimmar avseende prestationen multiplicerats med timlönen, inklusive sociala avgifter. Direkt material består av andra direkta kostnader (exkl. moms) än lön i samband med genomförandet av prestationen, exempelvis konsultarvoden.

Vid beräkning av påslaget för OH-kostnader på vald kostnadsdrivare (lönekostnader) har Sametinget försökt identifiera de gemensamma kostnaderna. Påslaget ska motsvara förhållandet mellan de gemensamma kostnaderna och lönekostnaderna. OH-påslaget för 2014 uppgår till 52,5 % (föregående år 50,6 %). Vår ambition är att ständigt förbättra analyserna av prestationerna.

Bedömning av resultatet

Sametinget rapporterar resultatet dels i förhållande till mål som är härledda från våra uppgifter enligt sametingslagen och dels till de prestationer som Sametingets instruktion genererar, i relation till de mål och återrapporteringskrav som regeringen definierat i regleringsbrevet. I de flesta fall tangerar regeringens mål de mål som härletts från Sametingets uppgifter. Återrapporteringskraven är avdelningsspecifika och redovisas på avdelningsnivå. Den generella återrapporteringen kommenteras i kapitlet för den sammanfattande resultatredovisningen. Resultatet av indikatorerna utgör underlag för bedömningen av måluppfyllelsen. För bedömning av måluppfyllelsen använder Sametinget följande skala:

1. Målet är uppfyllt
2. Målet är i huvudsak uppfyllt
3. Målet är delvis uppfyllt
4. Målet är inte uppfyllt

En kombination av fackmässiga bedömningar av tillstånd och insatser samt indikatorernas utveckling över tiden, avgör "betyget".

Ett mål kan kopplas till en eller flera indikatorer. Minst 2/3 av indikatorerna ska uppnå en specifik betygnivå för att den aggregerade måluppfyllelsen ska erhålla motsvarande bedömning. Alla indikatorer till ett specifikt mål har samma vikt. Sametinget strävar efter att välja indikatorer som är relevanta och stabila över tiden. Varje år provas föregående års indikatorers aktualitet och giltighet.

Tillförlitlighet

Sametinget bedömer att tillförlitligheten i bedömningen av måluppfyllelsen är god, då bedömningsprocessen är strukturerad, noggrann och logisk. Processen för "fackmässiga bedömningar" kan beskrivas enligt följande:

1. **Interna dialoger** utförs på olika nivåer i organisationen. Den enskilde skribenten bedömer först tillsammans med sin avdelningschef avdelningens måluppfyllelse genom att analysera resultatet för avdelningens indikatorer. Varje avdelningschef får skriva under ett internt kvalitets-

dokument, där han/hon godkänner innehållet från verksamhetsbeskrivning till måluppfyllelse. Syftet är att respektive avdelningschef ska känna ansvar och "äga" texten för sin avdelning.

2. När en sammanfattande bedömning av måluppfyllelsen har utförts på avdelningsnivå, ska bedömningen godkännas av **Sametingets ledningsgrupp**.
3. Den tredje och slutliga instansen för godkännande av bedömningen är **Sametingets styrelse**. Denna nivå är av mer formell karaktär och godkännandet sker genom att årsredovisningen skrivs under.

De möjliga hot- och felkällor som identifierats är att målen har karaktären av utfalls-/effektmål samt kvalitetsmål. Då kan problem uppstå vid bedömningen av måluppfyllelse.

- 1) **Vid bedömningen av utfalls-/effektmål (på basis av utfalls/effektindikatorer) är det stor fördel om det finns tillgång till relevant och tillförlitlig statistik.**

Då det externa tillgängliga statistikutbudet avseende samiska frågor är relativt magert, måste Sametinget själv kunna producera statistik av god kvalitet. Om vi hade status som statistikansvarig myndighet (SAM) skulle åtkomsten till extern statistik bli möjlig. Det krävs bland annat för att få tillgång till statistikunderlag från Skatteverket.

- 2) **Vid bedömning av kvalitetsmål (på basis av kvalitetsindikatorer) kan det ingå en hög grad av självbedömning. Då finns en risk att man värderar sig själv och det arbete man utfört för högt.³**

Sametinget är medvetet om detta. Ett stort ansvar läggs på avdelningscheferna, som är de som bäst känner till verksamheten på sina respektive avdelningar.

³ *ESV:s handledning för Resultatredovisning 2012-4, sid. 26*

RESULTATREDOVISNING

SAMMANFATTANDE RESULTATREDOVISNING

De mål som Sametinget har baserat sin bedömning av målluppfyllelse på, utgår från de uppgifter som Sametinget har enligt sametingslagen (1992:1433), 2 kap 1 §. För mer detaljerad redovisning avseende indikatorer, analyser, bedömningar m m , hänvisar vi till varje avdelnings specifika kapitel.

Kompetensförsörjning

Sametinget har vidtagit ändamålsenliga åtgärder för att kunna fullgöra sina lagstadgade uppgifter enligt sametingslagen och för att möta de mål och återrapporteringskrav som regeringen angett i regleringsbrevet.

Språk

Mål: Sametinget ska bidra till utvecklingen av de samiska språkens användning och ställning i samhället, framför allt i det traditionella samiska området.

En aggregerad bedömning av verksamhetsområdet Språk är att målet delvis är uppfyllt.

Kultur

Mål: Sametinget ska bidra till utvecklingen av ett starkt och mångfaldigt konst- och kulturliv.

En aggregerad bedömning av verksamhetsområdet Kultur är att målet delvis är uppfyllt.

Information

Mål: Kunskapen om Sametinget och Sametingets verksamhet, både som myndighet och folkvalt organ, samerna som urfolk, samiska förhållanden och kultur finns tillgänglig och sprids i samhället.

För informationsverksamheten bedöms målet vara uppfyllt.

Samiska näringar och samhällsplanering

Mål: Ett starkt och utvecklat samiskt näringsliv samt en samhällsplanering där samiska behov

beaktas, särskilt rennäringens behov av mark och vatten.

En aggregerad bedömning för området Samiska näringar och samhällsplanering ger det samlade betyget att målet delvis är uppfyllt.

Viltvård, ersättning och inventering

Mål: De skador som rovdjuren orsakar rennäringen ska vara acceptabla.

Målet "acceptabla skador" bedöms inte vara uppfyllt.

Samlad bedömning

Övergripande mål: Sametinget verkar för en levande samisk kultur, stärker och utvecklar samernas och de samiska näringarnas ställning i samhället samt en samhällsplanering där samiska behov beaktas.

Målluppfyllelsen för de enskilda verksamheterna utgör utgångspunkten för bedömningen av den samlade målluppfyllelsen. Sammanlagt har en bedömning avseende målluppfyllelsen utförts för sex verksamheter (inklusive kompetensförsörjning).

För två verksamheter (Kompetensförsörjning, Information) är målet uppfyllt. Tre verksamheter (Språk, Kultur, Samiska näringar och samhällsplanering) har erhållit målluppfyllelsen delvis uppfyllt. En verksamhet (Viltvård, ersättning och inventering) har erhållit bedömningen att målet ej är uppfyllt.

Totalt sett är bedömningen att myndigheten bidragit till en levande samisk kultur, stärkt och utvecklat samernas och de samiska näringarnas ställning i samhället samt bidragit till en samhällsplanering där samiska behov beaktas.

Den samlade bedömningen för verksamhetsåret 2014 är att Sametingets övergripande mål i huvudsak är uppfyllt.

Generell återrapportering

Enligt regleringsbrevet för 2014 ska Sametinget i sin generella återrapportering:

Redogöra för hur Sametingets verksamhet bidragit till att uppfylla regeringens vision *Bruka utan att förbruka* med tillhörande övergripande mål.

- **Avrapporteras i kapitlet Samiska näringar och samhällsplanering.**

Redovisa indikatorer samt göra en bedömning av resultaten och effekterna av myndighetens verksamhet.

- **Avrapporteras avdelningsvis samt i den sammanfattande resultatredovisningen**

Göra en samlad bedömning av hur Sametingets verksamhet bidragit till en levande samisk kultur, stärkt och utvecklat samernas och de samiska näringarnas ställning i samhället samt en samhällsplanering där samiska behov beaktas.

- **Avrapporteras i den sammanfattande resultatredovisningen.**

EKONOMI

Sametingets totala intäkter och kostnader (tkr)

INTÄKTER	2012	2013	2014
SPRÅK	12 161	15 413	15 220
KULTUR	5 075	6 438	7 821
INFORMATION	5 833	3 948	4 544
SAMISKA NÄRINGAR OCH SAMHÄLLSPLANERING	39 987	40 784	42 791
VILTVÅRD, ERSÄTTNING OCH INVENTERING	1 187	1 303	2 020
SUMMA, VERKSAMHETSINTÄKTER	64 243	67 886	72 396
ERHÅLLNA MEDEL FÖR FINANSIERING AV BIDRAG OCH ERSÄTTNINGAR	137 018	131 572	130 503
SUMMA, TOTALA INTÄKTER	201 261	199 458	202 899

KOSTNADER	2012	2013	2014
SPRÅK	12 521	15 801	15 453
KULTUR	5 225	6 601	7 942
INFORMATION	6 006	4 047	4 614
SAMISKA NÄRINGAR OCH SAMHÄLLSPLANERING	41 170	41 811	43 449
VILTVÅRD, ERSÄTTNING OCH INVENTERING	1 222	1 336	2 051
SUMMA, VERKSAMHETSKOSTNADER	66 144	69 596	73 509
LÄMNAD ERSÄTTNINGAR OCH BIDRAG	137 018	131 572	130 503
SUMMA, TOTALA KOSTNADER	203 162	201 168	204 012

Kommentar

Metod

Sametingets gemensamma verksamhetskostnader inklusive kostnader för det folkvalda organet har fördelats ut på de prestationsgenererande verksamheterna. Fördelningen bestäms av relationen mellan den enskilda verksamhetens direkta kostnader och de totala direkta kostnaderna. Årets kapitalförändring, 1 113 tkr, fördelas därefter ut på verksamhetens intäkter enligt samma modell.

I modellen hanteras stora gemensamma kostnader som utfördelas på de direkta kostnaderna. De gemensamma kostnaderna utgör år 2014 54 % av de direkta kostnaderna, vilket är en "riskfaktor" som läsaren bör vara medveten om. Exempelvis kan förändringar för en enskild verksamhet mellan åren ge intryck av att de är större än vad de egentligen är. Verkligheten för Sametinget är att myndigheten har en stor gemensam sektor i form av stab, administration och det politiska organet. Dessa verksamheter har bedömts vara icke prestationsgenererande, med avseende på prestationer som utgår från myndighetens uppgifter och regleringsbrev.

Lämnade och erhållna bidrag redovisas endast totalt för hela Sametingets verksamhet.

Verksamhetsintäkter

Årets verksamhetsintäkter uppgår till 72 396 tkr, en ökning med 4 510 tkr jämfört med 2013. Sametinget verksamhet finansieras i huvudsak via anslag. 90 % av verksamhetens intäkter härrör från anslag. Bidragsintäkter utgör 9,5 % av intäkterna medan intäkter från avgifter och andra ersättningar står för 0,5 %. Intäkternas fördelning är i praktiken identisk med fördelningen för 2013 och 2012.

Anslagsintäkterna har ökat med 4 022 tkr. Detta beror främst på ökade anslagsavräknade kostnader avseende anslaget 1:23 ap.2

Främjande av rennäringen (4 590 tkr). Framför allt är det kostnader avseende verksamheten för riksgränsstängsel som ökat. Bidragsintäkterna har ökat marginellt med 256 tkr. Ökningen av avgiftsintäkterna uppgår till 128 tkr.

Verksamhetskostnader

Sametingets verksamhetskostnader för år 2014 uppgår till 73 509 tkr, vilket innebär en ökning med 3 913 tkr i jämförelse med föregående år. Den huvudsakliga ökningen härrör från anslag 1:23 ap. 2.

När det gäller förvaltningsanslaget har kostnaderna för pensionspremier påverkats i betydlig grad av en kostnadsreducering i form av en retroaktiv kreditering från Statens Tjänstepensionsverk. Krediteringen exklusive räntor uppgick 1 105 tkr.

Förvaltningsanslaget har finansierat underskott i budgeten för EU-programmen; Landsbygdsprogrammet och Interreg IVA Nord delprogram Sápmi genom att belastas med kostnader á 1 578 tkr (föregående år 1 113 tkr).

Transfereringar

Årets lämnade bidrag uppgick till 130 503 tkr, vilket innebär en relativt marginell minskning med 1 069 tkr (-1 %).

Kapitalförändring

Årets kapitalförändring uppgick till -1 113 tkr. År 2013 var den -1 710 tkr och år 2012 uppgick den till -1 901 tkr. Kapitalförändringen utgörs av verksamhetsårets avskrivningar på anslagsfinansierade anläggningstillgångar (anslag 1:23 ap.2, Främjande av rennäringen).

Anslagsredovisning

Sametinget har i sin anslagsredovisning erhållit ett negativt utgående överföringsbelopp á -2 265 tkr. Detta beror på att anslagskredit nyttjats för anslagen 3:1 ap. 1 och 1:23 ap. 2.

KOMPETENSFÖRSÖRJNING

Enligt förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag 3 kap 3 § ska myndigheten redovisa de åtgärder som har vidtagits i syfte att säkerställa att kompetens finns för att fullgöra de uppgifter, mål och återrapporteringskrav som framgår av myndighetens instruktion och regleringsbrev. I redovisningen ska det ingå en bedömning av hur de vidtagna åtgärderna sammantaget har bidragit till fullgörandet av dessa uppgifter.

Personalstruktur

På Sametinget var 56 personer anställda den 31 december 2014; 32 kvinnor och 24 män. Sametinget har fyra placeringsorter, Kiruna, Jokkmokk, Tärnaby och Östersund.

Personalstruktur	2012	2013	2014
Medelantalet anställda (st)	48	48	56
Antalet årsarbetskrafter (st)	44	46	47
Andel kvinnor den 31/12, (%)	59,2	58,5	57
Andel män den 31/12, (%)	40,8	41,5	43
Andel anställda -29 år den 31/12, (%)	6,6	11,3	12,5
Andel anställda 30-49 år den 31/12, (%)	54,1	43,4	48,2
Andel anställda 50+ den 31/12, (%)	39,3	45,3	39,3

Tabell 1.1. Personalstruktur för Sametinget 2012-2014

Tillgänglig kompetens

Den samlade kunskapen och erfarenheten som finns hos medarbetarna är Sametingets största tillgång. Ledningskompetensen omfattar en kanslichef och tre avdelningschefer.

Kärnkompetens omfattar de medarbetare som har kompetens inom näring, kultur, språk och information. Tre arbetsledare finns inom verksamheten; arbetsledare för Samiskt språkcentrum samt för fältverksamheten i Tärnaby.

Det finns en enhetschef för landsbygdsprogrammet och en enhetschef för det minoritetspolitiska uppdraget. Stödkompetens omfattar de medarbetare som har kompetens inom administration, ekonomi, intern information, personal och juridik.

Under 2014 har Sametinget till en del inte haft tillräcklig kompetens. För att åtgärda detta har anställning av medarbetare inom samhällsplanering skett. Under året har arbete pågått med att rekrytera en ny kanslichef och en avdelningschef till administration och ekonomi. Några tjänster har varit vakanta under delar av året. Tillfälliga lösningar som inköpta tjänster, intern rekrytering och projektanställningar, har använts. Under 2014 har fem rekryteringar genomförts. Rekryteringsarbete pågår för att säkerställa att myndigheten har tillgänglig kompetens inom samtliga områden.

Utveckla och behålla kompetens

Sametinget fortsätter att arbeta mot det interna målet "att vara en attraktiv arbetsgivare", både för ny personal och befintliga medarbetare.

Sametingets strävan är att fler medarbetare ska använda samiska i sitt dagliga arbete. Därför erbjuds de anställda att studera samiska motsvarande fyra timmar i veckan under arbetstid. En av medarbetarna har deltagit i en intensivkurs på fem veckor. Under året har riktlinjer tagits fram för distansarbete och studier i samiska under arbetstid.

En personalkonferens genomfördes i september med temat jämställdhet och samisk kunskap. En studieresa till Kautokeino gjordes i samband med konferensen. Olika samiska institutioner besöktes, bland annat den samiska högskolan och norska Sametingets lokalkontor.

Sametinget har som en del i projektet *Jämställdhetsintegrering i myndigheter (JiM)* bedrivit ett arbete med att se över interna styrdokument. En projektledare har utbildat och väglett medarbetarna så att de medvetet ska integrera jämställdhet i arbetsrutinerna.

Avveckla kompetens

Under året har två medarbetare inom landsbygdsprogrammet blivit uppsagda på grund av arbetsbrist. En analys av åldersstrukturen visar att inom en tioårsperiod kommer tio personer, eller cirka 20 % av Sametingets anställda, att gå i pension om pensionsavgång sker vid 65 års ålder. Inom de närmaste fem åren kommer två personer att gå i pension.

Personalomsättning

Myndighetens personalomsättning har varit låg under 2014. Ingen tillsvidareanställd har slutat under året. Uträkningen är baserad på medelantal anställda under året samt antal tillsvidareanställda personer som slutat.

	2012	2013	2014
Medelantal	48	48	56
Antal avslut	6	4	0
Personalomsättning	12,5 %	8,3 %	0 %

Tabell 1.2. Personalomsättning 2012-2014

Arbetsmiljö

Sametinget har arbetat med att förbättra arbetsmiljön under året. En medarbetarenkät som genomförts visar att arbetsmiljön förbättrats. Bland annat känner sig medarbetarna mer delaktiga i beslut, kommunikationen har ökat och stressen har minskat.

En kansliordning som innehåller bestämmelser för kansliets organisation och former för verksamheten fastställdes i slutet av 2013. Kansliordningen implementerades i början av 2014.

Alla medarbetare får ett friskvårdsbidrag på 3000 kronor och möjlighet att använda två timmar i veckan till friskvård.

Sjukfrånvaro

Under 2014 har Sametinget haft en sjukfrånvaro på 3,6 % vilket är en ökning med 0,2 procentenheter jämfört med år 2013. Jämfört med 2012 är sjukfrånvaron 0,6 procentenheter lägre.

Sjukfrånvaro	2012	2013	2014
Totalt i %	4,2	3,4	3,6
Andel 60 dagar eller mer i %	64,4	37,1	77,3
Sjukfrånvaro av total arbetstid i %	2012	2013	2014
Kvinnor	6,1	4,4	4,5
Män	1,6	2,1	2,3
Anställda -29 år ⁴	-	-	-
Anställda 30 – 49 år	5,1	5,8	6,3
Anställda 50 år-	3,5	1,5	1,4

Tabell 1.3. Sjukfrånvaro för Sametinget 2012-2014

Semesterlöneskuld och personalsociala förmåner

Semesterlöneskulden den 31 december 2014 uppgick till 2 572 tkr (inklusive sociala avgifter) vilket är en ökning från 2013 med 294 tkr. Antalet sparade semesterdagar var 699 stycken, cirka 13 dagar per anställd.

Kostnader för personalsociala förmåner såsom företagshälsovård, ersättning för sjukvårdskostnader, läkemedel och rekreation och motion har uppgått till 176 tkr.

⁴ Sjukfrånvaro för en särskild grupp lämnas inte om antalet i gruppen understiger 10.

Bedömning

Sametinget har under 2014 haft en stabil ledningssituation med en kanslichef och tre avdelningschefer. Detta har bidragit till ett långsiktigt utvecklingsarbete när det gäller det systematiska arbetsmiljöarbetet. Arbetet för att skapa en plattform för utveckling, ökad delaktighet och motivation för personalen har fortgått under året. Arbetsmiljöverket har besökt Sametinget, rekommenderat åtgärder och följt upp sitt besök.

Sametinget har vidtagit åtgärder för att ha tillräcklig kompetens för att kunna fullgöra sina lagstadgade uppgifter enligt sametingslagen och för att möta de mål och återrapporteringskrav som regeringen angett i regleringsbrevet. Vi bedömer att åtgärderna varit tillräckliga.

SPRÅK

MÅL

Sametinget ska bidra till utvecklingen av de samiska språkens användning och ställning i samhället, framför allt i det traditionellt samiska området.

Återrapportering

Sametinget ska redovisa fördelningen av medel till kortare studier i samiska.

Språkcentrums arbete ska utgå från samernas behov av revitaliseringsinsatser. Språkcentrum ska samråda med andra samiska institutioner och organisationer för att samordna, komplettera och effektivisera arbetet med att revitalisera det samiska språket.

Utvecklingsinsatser som utarbetas ska dokumenteras och kunskap om dessa ska spridas. Sametinget ska redovisa på vilket sätt uppdraget genomförts, hur medel från anslag 7:1 Åtgärder för nationella minoriteter, utgiftsområde 1 använts, samt lämna en lägesrapport om situationen för det samiska språket. Återrapporteringen ska göras till Regeringskansliet (Arbetsmarknadsdepartementet med kopia till Landsbyggsdepartementet) i en gemensam rapport tillsammans med Länsstyrelsen i Stockholms län senast den 10 mars 2015.

SAMETINGETS SPRÅKMÅL

Enligt Sametingslagen ska Sametinget fastställa mål för och leda det samiska språkarbetet.

De politiskt fastställda målen för det samiska språkarbetet är:

- 1. Alla samer ska kunna tala, läsa och skriva samiska.*
- 2. De samiska språken ska vara levande språk som används och värdesätts i samhället.*
- 3. Alla samer ska ha tillgång till och ska kunna använda samiska inom alla samhällsområden, framförallt i det traditionella samiska området, och ska få lagenlig service på samiska av förvaltningsmyndigheter och domstolar.*
- 4. De samiska språken ska vara synliga i samhället.*
- 5. Det samiska språket i offentlig verksamhet ska vara vårdat, enkelt och begripligt.*

Verksamhetsbeskrivning

Sametingets språkarbete är organiserat i två funktioner:

- Språkavdelning för rådgivning och expertkunskap samt handläggning av bidrag till korttidsstudier i samiska.
- Samiskt språkcentrum med ansvar för utåtriktade aktiviteter och språkrevitalisering.

Språknämnden med mandattid 2013-2017 arbetar med att utforma ett språkpolitiskt handlingsprogram och se över språkmålen.

SPRÅKAVDELNINGEN

Verksamheten under året

Språknämndens möten

Sametingets språkavdelning administrerar Sametingets språknämndsmöten. Under 2014 har språknämnden haft fem fysiska möten samt två telefonmöten.

Ortnamnsarbete

Sametinget har deltagit i möte och rundvandring med sameföreningen *Vadtejen Saemiej Sijte* och Länsstyrelsen i Västerbottens län vid det samiska kulturresevatet *Aatoklimpoe* inom Storumans kommun, där samiska områdesbenämningar behandlades.

Föreningen *Vualtjere Duodji* i Vueltjere/Vilhelmina har biståtts i sitt ortnamnsarbete, vilket ska resultera i en parlör.

Två yttranden gällande samiska ortnamn har avgetts.

Nytryck av sydsamisk ordbok

Arbetet med nytryck av en utökad volym av sydsamisk ordbok pågår, då tidigare utgåva är slutsåld. Utökningen består främst av ord som Samisk språknämnds sydsamiska sektion *Gielegaaltije* behandlat och godkänt.

Samverkan

Under sista kvartalet 2014 har delar av språkkonsulenternas tjänster avsatts till sam-nordiskt språkarbete, dels för genomgång av terminologilistor, dels för arbete i utsedda samnordiska språksektioner. Arbetet har skett i samverkan med Sametinget på norsk sida och bestått av beredning av ärenden till språksektionernas möte för godkännande av nya termer och utformning av stavningsregler för främmande ord.

Bidrag till korttidsstudier

Sametinget handlägger bidrag för vissa studier i samiska (alfabetisering).

Föreskrifter för korttidsstudiebidrag (STFS 2008:1) är fastställda av Sametinget. Föreskrifterna utgår från förordning (2007:1347) om statsbidrag vid vissa studier i samiska. 131 tkr har utbetalats i bidrag, vilket är en minskning jämfört med 2013.

	2012	2013	2014
Utbetalda korttidsstudiebidrag	445 088	201 958	130 680

Tabell 2.1. Utbetalda korttidsstudiebidrag i kr 2012-2014

	2012	2013	2014
Antal inkomna ansökningar	173	89	64
Antal beviljade ansökningar	157	59	49
Antal avslagna ansökningar	16	24	15

Tabell 2.2. Antal ansökningar om studiebidrag 2012-2014

Antalet inkomna ansökningar har minskat med 28 % från år 2013. Av 64 inkomna ansökningar beviljades 49 stycken. Ett arbete har påbörjats för att gå igenom föreskrifterna för att förenkla och förtydliga dessa, så att föreskrifternas utformning inte bidrar till avslag.

2014 ⁵	Antal	%
Kvinnor	44	69 %
Män	20	31 %
Totalt	64	

Tabell 2.3. Ansökningar om studiebidrag 2014 uppdelat på kvinnor och män

Vår bedömning är att många inte känner till att korttidsstudiebidraget finns kvar och därför har informationsinsatser gjorts under året.

⁵ Från och med år 2014 redovisas antalet sökande, inte antalet studerande.

Information om studiebidraget har lyfts fram på webbplatsen. Annonsering har skett i tidningen *Samefolket*. En nyproducerad broschyr har delats ut på Sametingets näringslivskonferens och språkcentrums konferenser. Broschyrer har skickats ut till sameföreningar som får organisationsbidrag och till vårdnadshavare för barn inskrivna på sameskolor. En särskild informationssatsning har genomförts för elever och personal på Samernas utbildningscentrum. Dessa åtgärder förväntas ge effekt under 2015.

Kostnad för prestationer⁶

Kostnaden för handläggning av 64 ärenden som avser bidrag till korttidsstudier år 2014 har beräknats till 49 tkr. Handläggningskostnaden per ärende beräknas till 765 kronor. Styckkostnaden har ökat med 3 % jämfört med 2013.

Kostnad	2012	2013	2014
Per ärende	752	742	765
Totalt	137 000	66 000	49 000

Tabell 2.4. Kostnad för prestationer i kronor 2012-2014

SAMISKT SPRÅKCENTRUM

Verksamheten under året

Samiskt språkcentrum arbetar med rådgivning och information till allmänhet, skolor, förskolor, kommuner, myndigheter, sameföreningar och internt inom Sametinget. Informationen omfattar rättigheter enligt lag om nationella minoriteter och minoritetsspråk, revitalisering av samiska språket, flerspråkighet, samiska i utbildning och undervisning.

Samiskt språkcentrum föredrar och bereder de av språknämndens ärenden som berör vårt verksamhetsområde.

Tillsammans med språknämnden har vi arrangerat ett frukostseminarium för riksdagsledamöter i riksdagshuset i Stockholm. Syftet var

att belysa utmaningar och framgångar utifrån språkrevitalisering och samiska språket i skolan och förskolan.

Kartläggningsprojekt

Samiskt språkcentrum har beviljats medel till en förstudie om möjliga metoder för att kartlägga och mäta det samiska språkets ställning och utveckling. Kontakt har etablerats med Institutionen för språkstudier och Centrum för samisk forskning vid Umeå universitet.

Sociala medier

Facebook används för att sprida information om språkrelaterade nyheter, egna och andras språkliga aktiviteter. Antal följare är 347 stycken, en ökning från 2013 med 172 personer.

Pressmeddelanden

I samband med olika evenemang och aktiviteter som vi arrangerar eller deltar i, sprids information till det övriga samhället genom pressmeddelanden, ofta i samarbete med språknämnden. Under 2014 har sju pressmeddelanden skickats ut via Newsdesk.

Föreläsare på konferenser

Vi har under året medverkat som föreläsare vid flera möten och konferenser:

- Samverkansseminarium i Stockholm med rubriken *"Minoritetspolitik på barn och ungas villkor"*, ett samarrangemang med Sverigefinländare och tornedalingar
- Språktemadag i Vilhelmina
- Språklig workshop i samband med Sápmi Pride, Kiruna
- Samernas författarskola i Jokkmokk
- Föreläsning om samisk språkrevitalisering för resandefolket i Uppsala
- Konferens *"Aerpiemaahtoe jih vaajmoen gieles"* i Umeå

Vi har även besökt *Gáisi Giellaguovddas*, Tromsø för att utbyta erfarenheter och ta del av deras arbete kring de digitala verktygen.

⁶ För beräkningsmetod, se Inledning.

Metodutveckling

Språkspärr

Samiskt Språkcentrum har publicerat en kortversion av boken *Jag tar tillbaka mitt språk - Mov gäle bäästede vaaltam* av Jane Juuso. Nio föreläsningstillfällen har genomförts om "språkspärr" med sammanlagt 248 åhörare; en tredjedel män och två tredjedelar kvinnor.

Plats	Antal	Kvinnor	Män
Östersund	16	11	5
Kiruna	56	46	10
Kiruna	58	41	17
Edelvik	40	20	20
Åre	29	16	13
Arvidsjaur	16	9	7
Malå	10	8	2
Örnsköldsvik	11	7	4
Gävle	12	9	3
Totalt	248	167	81

Tabell 2.5. Antal deltagare på föreläsningar om "Språkspärr".

Mentorprogram

Ett mentorprogram kallat "*Bahkadijjá*" har påbörjats inom det umesamiska språkområdet i samarbete med den umesamiska föreningen *Álgguogáhtie*. *Bahkadijjá* är en vidareutveckling av det tidigare sydsamiska mentorprogrammet och genomförs med regelbundna mentorträffar. Två projektledare upprätthåller kontakt med mentorer och lärlingar och utarbetar material till mentorträffarna.

Språkparlör

För att stimulera språkanvändningen och underlätta att hitta samiska ord eller vardagsfraser vid rätt tillfälle har Språkcentrum påbörjat ett arbete att framställa en parlör med fraser för olika situationer på syd-, lule- och nordsamiska.

Foto: Ylva Sarri

Ordboksapp

Språkcentrum och språkavdelningen har tillsammans utarbetat och lanserat en ordboksapp som allmänheten kan ladda ner gratis till mobiler och surfplattor. Den innehåller ord från våra webbordböcker på sydsamiska och lulesamiska. Appen gör ordböckerna lättillgängliga. Ordboksappen är nedladdad 968 gånger; 688 gånger på iPhone/iPad via Appstore och 280 gånger i Android-version via Google Play.

Ungdomar

Sáminuorra

En utbildningshelg för *Sáminuorras* styrelse och andra språkintresserade har hållits. Syftet var att öka kunskapen om revitalisering och dess processer, och öka användningen av de samiska språken inom *Sáminuorras* verksamhet. Återkommande årlig aktivitet är *Sáminuorras* årsmöte där Språkcentrum medverkar med workshops på och kring de samiska språken.

Sameskolstyrelsen

Tillsammans med Sameskolstyrelsen och *Sámi allaskuvla/ Samiska högskolan* i Norge har utbildningsdagar för Sameskolstyrelsens personal genomförts kring språkbadsmetodik och didaktik. Språkbadsläger för alla barn i årskurs 5 inom Sameskolstyrelsens verksamhetsområde har genomförts på nord-, lule- och sydsamiska.

Samverkan

Förvaltningskommuner - Språkpennan

Pen pal - språkpennan, är ett pedagogiskt lärverktyg som underlättar språkinlärning för målgruppen förskola - skola samt fungerar som språkstöd inom äldreomsorg. För att sprida kunskap om språkpennan har Samiskt språkcentrum samordnat en aktivitet tillsammans med minoritetsspråksamordnarna inom förvaltningskommunerna Jokkmokk, Gällivare, Storuman och Östersund.

Svenska kyrkan

Språkcentrum har deltagit som språkstödsresurs och genomfört en graffitti-workshop vid det samiska konfirmationslägret i Burträsk sommaren 2014. Syftet var att främja och skapa intresse för det samiska språket med en ny kreativ metod. Vi höll en föreläsning och samtalade med ungdomarna om språkrevitalisering, språkspärr och värdet av att kunna samiska.

Språkkonferenser

Under året har fyra språkkonferenser arrangerats:

- **En nordsamisk språkkonferens** i Giron/ Kiruna för att uppmärksamma språksituationen för nordsamiska. Den arrangerades i samarbete med Malmfältens folkhögskola och hade 43 deltagare; 37 kvinnor och sex män. Under konferensen hölls workshops där deltagarna fick samtala om behov och utbyta erfarenheter.
- **En lulesamisk språkkonferens** i Jåhkåmåhkke/Jokkmokk med inriktning mot översättning och normering med tio deltagare varav nio kvinnor och en man. Aktiviteten var en samverkan med Sametingens samnordiska språkprojekt *Giellagáldu*.
- **En sydsamisk språkkonferens** i Staare/ Östersund med 27 deltagare varav 24 kvinnor och tre män. Även på denna konferens var inriktningen översättning och normering.
- **En umesamisk språkkonferens** i Ubmejen/ Umeå i samarbete med föreningen

Álgguogåhtie med 18 deltagare (elva kvinnor och sju män). Inriktningen var inventering av umesamiskt material.

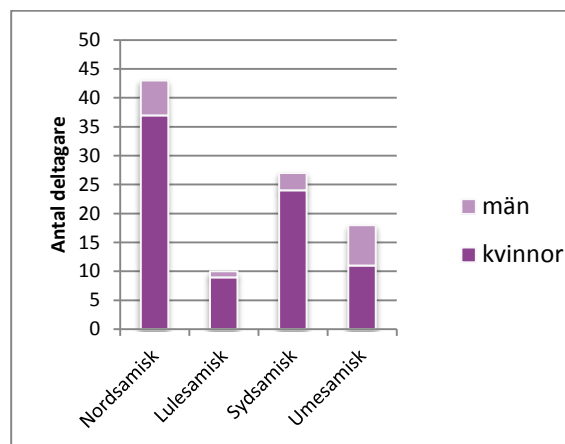

Diagram 2.1. Antal deltagare på Samiskt språkcentrums språkkonferenser 2014, fördelade på kvinnor respektive män.

Sáminuorra och Sverigefinska ungdomsförbundet

Ett arbete som påbörjades under fjolåret för att framställa ett språkpaket för blivande föräldrar tillsammans med *Sáminuorra* och *Sverigefinska ungdomsförbundet* avstannade under en period men har nu återupptagits.

Andra urfolk

Språkcentrums arbete i Sverige intresserar även andra urfolk. Vi ser många gemensamma utmaningar och likheter mellan urfolkens språk när det gäller skola och utbildning, identitet och psykosociala frågor.

Språkcentrum har deltagit i ett möte vid Kanadas ambassad i Stockholm med anledning av ett besök av *Director of Inuit Languages & Culture* på *Nunavut Arctic College*. Vi har även haft besök av en japansk forskare jämför förhållandena i Sápmi och språklig och kulturell revitalisering av Japans urfolk *ainu*.

MÅLUPPFYLLELSE

Bedömningen av måluppfyllelse görs utifrån följande indikatorer:

- Språkavdelningens insatser under året
- Språkcentrums insatser under året

Språkavdelningens insatser

Språkavdelningen har i sin strävan att uppfylla avdelningens mål arbetat med information och språklig rådgivning samt deltagit i lokalsamhällens arbete med samiska ortnamn. Trots att vår bedömning är att bidraget till korttidsstudier i samiska fyller en viktig funktion, har antalet ansökningar minskat årligen sedan 2011. Under 2014 har informationssatsningar gjorts och en översyn av föreskriften inletts. Sametinget anser att bidraget är ett bra instrument i det arbete som syftar till uppfyllandet av såväl övergripande mål som Sametingets egna mål för språkarbetet.

Utifrån definierade aktiviteter för språkavdelningen bedöms målet att bidra till utvecklingen av de samiska språkens användning i samhället vara delvis uppfyllt.

De samiska språken ska vara levande språk som används och värdesätts.

Språkcentrums insatser

Samiskt språkcentrum har spridit kunskaper kring revitalisering och olika metoder. Begreppet "språkspärr" uppmärksammas och bidrar till en ökad medvetenhet som underlättar för enskilda individer att återta sitt språk. Genom samarbetet med *Sáminuorra* och Svenska kyrkan når vi samiska ungdomar. Kunskapen om språklig revitalisering ökar de samiska språkens användning stärks.

Lägesrapporter, pressmeddelanden och sociala medier används för att sprida aktuell språkrelaterad information.

Metoden med mentorprogram och lärlingar är ett bra redskap att överföra språk mellan generationer. Modersmålstalarnas kunskap tillvaratas och språkliga generationsöverskridande mötesplatser återskapas. Utvecklingen av digitala verktyg för att främja språkintresset har potential att nå många användare. Ordboksappen bör utökas med nord-samiska ord.

Engagemanget för revitaliseringsarbetet växer genom att Samiskt språkcentrum utvecklat ett stort kontaktnät och ett gott samarbete med olika organisationer och institutioner. Metodutvecklingsarbetet i det sydsamiska området har bidragit till att höja språkets status. Metoden efterfrågas på andra språkområden i Sápmi.

Vi ser ett fortsatt behov av att bedriva utåtriktat arbete gentemot samiska språk användare. Vid möten med språk användare framkommer ständigt nya behov och förslag på aktiviteter i syfte att stärka de samiska språken.

Vår bedömning är att utförda insatser beaktar det samiska samhällets och språk användarnas behov. Aktiviteterna ökar kunskapen om språkrevitalisering på individ-, grupp-, och samhällsnivå.

Utifrån definierade aktiviteter och resultat bedöms målet för Samiskt språkcentrum vara delvis uppfyllt.

Samlad bedömning

En aggregerad bedömning för verksamhetsområdet Språk ger det samlade betyget att målet delvis är uppfyllt.

MINORITETSPOLITISKA UPPDRAGET

Nationella minoriteter

Återrapportering

Sametinget ska i samråd med Länsstyrelsen i Stockholms län redovisa:

- hur medel från anslaget 7:1 Åtgärder för nationella minoriteter, utgiftsområde 1, har använts och bedöma det fortsatta behovet av medel,

- hur myndigheten har följt och utvärderat tillämpningen av lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk, samt vilka stödjande och samordnande insatser som gjorts med anledning av detta,

- genomförda kunskapshöjande insatser och behovet av ytterligare insatser avseende såväl Sveriges internationella åtaganden som nationell lagstiftning, och

- en kartläggning över hur lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk beaktas i berörda statliga myndigheters arbete och förslag på hur myndigheterna kan utveckla detta.

Redovisningen ska särskilt belysa effekterna av insatser inom det minoritetsspråkspolitiska målets delområden; diskriminering och utsatthet, inflytande och delaktighet samt språk och kulturell identitet. Eventuella skillnader mellan kvinnor och män ska analyseras och kommenteras.

En samlad rapport ska redovisas till Regeringskansliet Arbetsmarknadsdepartementet med kopia till Socialdepartementet) den 15 mars 2015.

Statsbidrag

Sametinget fördelar tillsammans med Länsstyrelsen i Stockholms län statsbidrag till de kommuner, landsting och regioner som ingår i förvaltningsområdena. Under året fördelade Sametinget 16 505 tkr kronor till de 19

kommuner och fyra landsting som ingår i förvaltningsområdet för samiska. I samband med utbetalning informerades kommuner och landsting om formerna för redovisning. Kompletterande anvisningar gick ut under våren. Kommuner och landsting har vid halvårsskiftet lämnat en redovisning av utfallet av användningen av statsbidraget.

Uppföljning

Sametinget och Länsstyrelsen i Stockholms län har ett gemensamt uppdrag att följa upp minoritetsspråkspolitiken, vilket bland annat innebär att följa upp hur kommuner och landsting samt andra myndigheter lever upp till sina åtaganden i enlighet med lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk. Sametinget har särskilt ansvar för det som rör samer och det samiska språket.

Vidareutveckling av uppföljningssystemet

Under året har Sametinget och Länsstyrelsen fortsatt att utveckla uppföljningssystemet så att effekterna av minoritetsspråkspolitiken tydligare ska kunna mätas och följas utifrån minoritetsspråkspolitikens mål och målområden. Det utvecklade uppföljningsverktyget användes första gången vid insamlandet av 2013 års underlag från kommuner, landsting med flera förvaltningsmyndigheter och minoritetsorganisationer.

Kunskapshöjande insatser

Sametinget och Länsstyrelsen har genomfört en särskild utbildningsdag om minoritetsspråkspolitiken för nya samordnare i förvaltningskommunerna. Därutöver har samtliga kommuner och landsting i förvaltningsområdena inbjudits till en träff för aktuell information och erfarenhetsutbyte. Myndigheterna har fortsatt att samarbeta med länsstyrelserna i landet för att nå förvaltningsmyndigheter som inte tillhör något förvaltningsområde. Under 2014 har två utbildningskonferenser för förvaltningsmyndigheter i Småland, Dalarna och Gävleborg anordnats. Detta i samarbete med läns-

styrelserna i Småland och Dalarna. Kommuner och andra aktörer i respektive län har inbjudits till utbildningskonferenser. Närmare 140 personer från kommuner, landsting, länsstyrelser, andra myndigheter och nationella minoriteter deltog i konferenserna.

Sametingets bedömning är att det fortsatt finns behov av informations- och utbildningsinsatser utanför förvaltningsområdena då det är svårt att nå samtliga kommuner. Tillsammans med Länsstyrelsen har Sametinget bjudit in en rad statliga myndigheter till möte för att diskutera ett närmare samarbete kring minoritetspolitiken och möjligheten att ingå i ett myndighetsnätverk.

När norska *Same –og minoritetspolitiska avdelningen* i *Kommunal- og moderniseringsdepartementet* besökte Stockholm informerade Sametinget och Länsstyrelsen om lagen (2009:724) om minoriteter och minoritetsspråk och dess tillämpning.

Sametinget har under året tillsammans med Länsstyrelsen informerat om lagen vid *Mänskliga Rättighetsdagarna* i Umeå och på *Skolforum* i Älvsjö. Sametinget har också genomfört ett flertal kommunbesök samt medverkat i olika informationsmöten och konferenser om den nationella minoritetspolitiken.

Samråd mellan företrädare för de nationella minoriteterna och berörda myndigheter på statlig, regional och lokal nivå är en grundläggande förutsättning för den nationella minoritetspolitiken. Sametinget har under året tillsammans med Länsstyrelsen genomfört ett samrådsmöte med företrädare för samtliga nationella minoriteter.

Utbildning för att inspirera och utveckla samrådsformerna för de samiska representanterna i kommuners landstings samrådsgrupper har genomförts.

Informationsmaterial

Under året har Sametinget tillsammans med Länsstyrelsen producerat informationsmaterial. Fyra digitala nyhetsbrev om aktuella frågor och aktiviteter inom området nationella minoriteter

getts ut. Annonsinsatser i fem tidskrifter har gjorts för att informera om minoritetspolitiken, lagen och Sametingets och Länsstyrelsens uppdrag. Allt informationsmaterial som produceras finns på hemsidan minoritet.se.

Sametinget och Länsstyrelsen har tagit fram en ny informations- och kommunikationsstrategi. Strategin omfattar kunskapshöjande insatser, utbildning, information och stödjande insatser.

Kartläggning

Sametinget och Länsstyrelsen fick i regleringsbrevet för år 2014 i uppdrag att särskilt redovisa en kartläggning över hur lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk beaktas i berörda statliga myndigheters arbete och lämna förslag på hur myndigheterna kan utveckla detta. En rapport lämnades till Arbetsmarknadsdepartementet, med kopia till Landsbygdsdepartementet och Socialdepartementet, den 25 juni 2014.

Hemsida om nationella minoriteter

Återrapportering

Sametinget ska fortsätta arbetet med att utveckla hemsidan minoritet.se. I detta ingår att tillgängliggöra information rörande Sveriges internationella minoritetsåtaganden, minoritets- och diskrimineringslagstiftning, språklig revitalisering, språkbevarande för samtliga minoritetsspråk, m.m. Sametinget ska därmed även bidra till att öka intresset för att påbörja studier på högskolenivå inom nationella minoritetsspråk. Sametinget ska redovisa på vilket sätt uppdraget har genomförts och hur medel från anslag 7:1 åtgärder för nationella minoriteter under utgiftsområde 1 har använts för detta ändamål. Sametinget ska även redovisa hur myndigheten arbetar för att involvera de fem nationella minoriteterna i arbetet med webbplatsen.

Redaktionellt arbete

Webbredaktören, som är samordnare och arbetar journalistiskt, förser webbplatsen med reportage, bilder och texter. Ett tiotal frilansare,

fotografer och skribenter, levererar material till minoritet.se. Frilansarna är spridda över hela landet och många av dem har nationell minoritetsbakgrund. Reportagen väljs ut efter förslag från de nationella minoriteterna och efter redaktörens egen research.

Under 2014 har ett tillfälligt projekt, en reportageserie kallad "Goda exempel", publicerats på webbplatsen. Ett tiotal reportage, som visar lyckade exempel på hur förvaltningsmyndigheterna arbetar med lagen om nationella minoriteter, har spridit kunskap och goda exempel över landet. Utifrån uppdraget att bidra till ett ökat intresse för att påbörja studier på högskolenivå inom nationella minoritetsspråk, har några artiklar i ämnet publicerats på webbplatsen.

Facebookgruppen minoritet.se som startades i januari 2013 har cirka 780 följare. Med hjälp av Facebook får artiklar och annat innehåll på hemsidan stor spridning och ökar intresset att besöka webbplatsen.

Webbplatsen är den huvudsakliga kanalen för spridning av kunskap om de nationella minoriteterna. Genom annonsering om hemsidan i skolforum och i minoritetsmedier sprids information om minoritet.se. Sametinget och Länsstyrelsen i Stockholm informerar om webbplatsen vid konferenser där information går ut om lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk.

Utvecklingsarbete

Regeringen har beviljat Sametinget 178 tkr i bidrag för att utveckla minoritet.se och förbättra dess tillgänglighet. Uppdateringen innebär en teknisk och designmässig utveckling av webbplatsen.

Statistik

Statistik från Google Analytics visar att hemsidan haft totalt cirka 104 000 besök under 2014.

Detta kan jämföras med 2013 när antalet besök var cirka 66 500. Tydligt är att ju fler artiklar som publiceras desto fler besök får webbplatsen. Antalet besök under 2014 har ökat med drygt 3 000 per månad. Under månadsskiftet april/maj uppmättes ett besöksrekord på 14 400. Statistik visar också att närmare 20 % av besökarna går in via mobil eller surfplatta och resterande via datorn.

Rådet

Sametingets styrelse tog under 2013 beslut om att bilda ett råd för webbplatsen. Rådet som ska representera de nationella minoriteterna består av fem ledamöter med ersättare. Rådet ska verka rådgivande gentemot redaktören och ska träffas en gång årligen. Eftersom alla ledamöter ännu inte utsetts av minoritetsorganisationerna har arbetet med rådet inte påbörjats. Istället hölls under 2014 ett dialogmöte där inbjudan gick ut till de minoritetsorganisationer som Länsstyrelsen i Stockholm beviljat statsbidrag. Representanter från samtliga nationella minoriteter deltog i dialogmötet. För att ge ungdomar inflytande i arbetet med webbplatsen inbjöds organisationen *Ung Minoritet*. Syftet med dialogmötet var att ge information om minoritet.se samt att få synpunkter från de nationella minoriteterna. Synpunkterna från mötesdeltagarna visar att de överlag är nöjda med webbplatsen. Men det finns önskemål om texter på de nationella minoritetsspråken samt krönikor skrivna av minoriteterna själva.

Ekonomiskt utfall

Enligt anslaget 7:1 ap.15, disponerar Sametinget 1 200 tkr till finansiering av webbplatsen. Utfallet per den 31 december visar en förbrukning på 1 193 tkr. Av bidraget på 178 tkr för webbutveckling har allt förbrukats.

KULTUR

MÅL

Sametinget ska bidra till utvecklingen av ett starkt och mångfaldigt konst- och kulturliv.

Återrapportering

Sametinget ska enligt regleringsbrevet redovisa hur anslag 1:2 Bidrag till allmän kulturverksamhet, internationell verksamhet och minoritetsspråk och kultur, ap. 5 Bidrag till samisk kultur under utgiftsområde 17 samt medel ur Samefonden har använts genom att ange antalet bidragssökande, antalet som beviljats bidragsmedel samt beviljade bidragsmedel. Redogörelsen ska vara könsuppdelad samt delas upp på olika kulturyttringar såsom duodji (slöjd), bild- och formkonst, musik och jojk samt litteratur. Redovisningen ska även delas upp i bidrag till media, forskning och utbildning samt bidrag till organisationer. En jämförelse ska kunna göras mellan åren. Sametinget ska redovisa den samiska bibliotekskonsulentens verksamhet och kostnader.

Sametinget ska även redovisa hur anslaget har använts för att utveckla en samiskspråkig teater med hög konstnärlig kvalitet som är ledande inom samisk scenkonst. Av redovisningen ska bl.a. framgå antalet samiskspråkiga produktioner, produktioner som turnerat och antal besökare samt beviljade bidragsmedel till Giron Sámi Teáhter. En jämförelse ska kunna göras mellan åren.

Verksamhetsbeskrivning

Sametinget ska enligt 2 kap 1 § i sametingslagen (1992: 1433), "verka för en levande samisk kultur och ta initiativ till verksamheter och föreslå åtgärder som främjar denna kultur".

Till uppgifterna hör särskilt "att besluta om fördelningen av statens bidrag och av medel ur Samefonden till samisk kultur och samiska organisationer samt av andra medel som ställs till samernas gemensamma förfogande." Enligt förordning (2009:1395) med instruktion för Sametinget ska Sametinget även följa, utvärdera och hålla regeringen informerad om utvecklingen inom samisk kultur.

Sametinget utser för varje mandatperiod en kulturnämnd som beslutar om fördelningen av anslaget, samt samefondsmedel. Kulturavdelningen bereder, föredrar och expedierar kulturnämndens ärenden, svarar på remisser, bevakar aktuella frågor som berör samisk kultur samt samverkar med övriga aktörer och myndigheter inom kulturområdet.

Verksamheten under året

Kulturnämnden har under året haft sju ordinarie sammanträden där nämnden bland annat har beslutat om fördelningen av bidrag till samisk kultur och samiska organisationer.

Sametingets kulturpolitiska handlingsprogram ligger till grund för hur Sametinget arbetar med uppdraget att stärka det samiska konst- och kulturlivet. Tills vidare gäller antaget handlingsprogram för 2007-2009. Arbeta med ett nytt kulturpolitiskt handlingsprogram pågår.

Arbetet med att förbättra den interna kontrollen pågår kontinuerligt. Rutiner för ansökningar, redovisning, uppföljning och oegentligheter har förbättrats. Vi har regler och anvisningar för Sametingets kulturnämnds bidragsgivning, en arbetsordning för styrelse och nämnder och en delegationsordning för kulturnämnden.

Samråd har hållits med *Institutet för språk och folkminnen* (ISOF) med anledning av Sveriges ratificering av *UNESCO-konventionen om immateriellt kulturarv*, där institutet har samordningsansvar. I regeringsbeslutet anges att "i frågor avseende det samiska immateriella kulturarvet ska arbetet ske i samråd med Sametinget". Sametinget har en samisk arbetsgrupp bestående av företrädare för

samiska institutioner och organisationer, tillika representanter i de fyra nationella arbetsgrupperna (s k noder), där övriga ansvariga myndigheter är representerade. Vi är samordnare för det samiska arbetet och sammankallar till arbetsgruppsmöten. Vi deltar även i den nationella arbetsgruppen tillsammans med ISOF och nodansvariga myndigheter.

Kulturavdelningen bevakar samiska kulturfrågor inom *Kultursamverkansmodellen* och har deltagit i Kulturrådets och Norrbottens läns landstings samrådsmöten för nationella minoriteter. På uppdrag av styrelsen har vi planerat aktiviteter under Umeå kulturhuvudstadsår 2014 samt arrangerat ett seminarium om kulturarv och språkrevitalisering tillsammans med CESAM (Centrum för samisk forskning vid Umeå universitet) i samband med MR-dagarna.

Kulturavdelningen har 2014 handlagt 144 ansökningar och besvarat en remiss.

Verksamheterna för Samernas bibliotek och Giron Sámi Teáhter redovisas separat.

BIDRAG TILL SAMISK KULTUR

För verksamhetsåret 2014 erhöll Sametinget 14 407 tkr i anslag till samisk kultur. Beviljade medel uppgick till 8 568 tkr. Från Samefonden erhöll Sametinget 5 200 tkr. Beviljade medel uppgick här till 4 840 tkr. Kulturnämnden har totalt beviljat 89 ansökningar till en summa av 13 408 tkr.

Beviljade medel	2012	2013	2014
Kulturanslag	19 606 100	15 442 228	8 567 512
Samefonden	4 867 030	5 371 447	4 840 175
Summa	24 473 130	20 813 675	13 407 687

Tabell 3.1. Summa beviljade bidragsmedel i kronor 2012-2014

Summan beviljade medel har minskat (tabell 3.1). Differensen mellan 2013 och 2014 års beviljade bidrag beror på att alla verksamhetsbidrag inte beviljades under 2014, utan lades på

ytterligare beredning till kommande möte under 2015. Antal bidragsansökningar under 2014 var 144 stycken. En ökning har skett med 9 % jämfört med föregående år. Jämfört med 2012 är det däremot en minskning med 7 %.

Kulturyttringar	2012	2013	2014
Duodji (slöjd)	3	6	2
Bild/formkonst	12	3	7
Musik/fojk	13	15	13
Litteratur	10	7	15
Media	2	10	14
Forskning/utbildning	11	7	3
Organisationer	60	55	55
Övrigt	44	29	35
Totalt antal ansökningar	155	132	144

Tabell 3.2. Antal ansökningar 2012-2014

Det totala antalet beviljade bidrag är lägre än 2013. De beviljade ansökningarna fördelar sig på följande kategorier:

Kulturyttringar	2012	2013	2014
Duodji (slöjd)	2	4	0
Bild/formkonst	3	2	3
Musik/fojk	10	10	7
Litteratur	5	3	5
Media	2	5	4
Forskning/utbildning	3	3	1
Organisationer	54	53	53
Övrigt	10	14	16
Totalt beviljade bidrag	89	94	89

Tabell 3.3. Antal beviljade bidrag, ap. 5 och samefondsmedel, 2012-2014

Både ansökta och beviljade bidragsmedel uppvisar en jämn könsfördelning. Kultur-

nämnden arbetar i enlighet med Sametingets jämställdhetsprogram (2004:4) och har intentionen att öka jämställdheten i det samiska samhället. I ansöknings- och redovisningsblanketterna ska sökande uppge antal män och kvinnor samt beskriva arbetet med att öka jämställdheten. I de inkomna ansökningarna om projektbidrag under 2014 bestod de sökande av 426 kvinnor och 369 män. I de projekt som beviljades bidrag var 190 bidragsmottagare kvinnor och 165 var män. I de inkomna ansökningarna om projektbidrag under 2013 bestod de sökande av 376 kvinnor och 365 män. I de projekt som beviljades bidrag var 206 medelsmottagare kvinnor och 190 var män.

Kostnad för prestationer

Kostnaden för handläggningen av 144 ansökningar om kulturbidrag beräknas till 619 tkr. Genomsnittlig kostnad per ansökan beräknas till 4 300 kronor. Styckkostnaden för 2014 har minskat med 11 % i jämförelse med 2013.

Kulturavdelningen har under 2014 besvarat en remiss till en beräknad kostnad av 7 tkr. Remisser kan vara av olika komplexitet och vara olika resurskrävande.

	2012	2013	2014
Kostnad per ärende	4 763	4 808	4 300
Totalt	738 000	635 000	619 000
Kostnad per remiss	5 466	10 776	7 129
Totalt	10 932	10 776	7 129

Tabell 3.4. Kostnad för prestationer i kronor 2012-2014

Giron sámi teáhter

Normalt beviljas ett bidrag per år till Giron Sámi Teáhter. Summan för 2012 inkluderar två beviljade bidrag (för 2012 och 2013). För verksamhetsåret 2014 har Giron Sámi Teáhter beviljats 5 300 tkr år 2013. År 2014 beviljades inget bidrag eftersom ansökan behandlades först i januari 2015.

År	Beviljat bidrag i tkr
2012	10 700
2013	5 300
2014	0

Tabell 3.5. Beviljade medel i kronor 2012-2014

Giron Sámi Teáhter har under året producerat fem föreställningar. Det sammanlagda publikantalet har uppgått till 9 597 personer. I samtliga produktioner har man spelat på någon eller några av de samiska varieteterna samt svenska. De samiska produktionerna har inte varit helt samiskspråkiga, då även svenska har använts som scenspråk. Fyra av de fem produktionerna har turnerat.

Antalet besökare per föreställning år 2014 var i genomsnitt 117 stycken. Publikciffran ökade med 43 % jämfört med 2013 då antalet i genomsnitt var 82 stycken. År 2012 var det genomsnittliga antalet besökare 62 stycken, exklusive tv- och radiosändningarna.

	2012	2013	2014
Antal produktioner	5	3	5
Varav samiskspråkiga produktioner	5	3 (delvis)	4
Totalt antal besökare	5 852 ⁷ 40 852 ⁸	6 734	9 597
Produktioner som turnerat	3	2	4

Tabell 3.6. Produktioner 2012-2014

Produktion	Antal besökare	Antal föreställningar
Annorlunda	862	15
Jag är tusen år	2 219	36
Norrländsk passion	4 971	11
Under asfalten ett fjäll	1 515	19
Luossajohka	30	1
Totalt	9 597	82

Tabell 3.7. Föreställningsstatistik 2014

Samernas bibliotek

De totala kostnaderna för den samiska bibliotekskonsulentverksamheten uppgick år 2014 till 804 tkr. De totala kostnaderna har under de tre senaste åren varierat mellan 701 tkr och 816 tkr.

	2012	2013	2014
Personal	19 579	221 415	663 075
Lokaler	38 604	45 105	29 625
Resor	3 108	1 328	11 383
Övrigt	754 470	433 523	100 050
Totalt	815 761	701 371	804 134

Tabell 3.8. Kostnader i kronor för biblioteksverksamheten 2012-2014

Samernas bibliotek har under 2014 samarbetat med *Sametingets bibliotek* i Karasjok och *Samisk bibliotekstjeneste* i Troms i Norge. Förutom biblioteksfackliga frågor har samarbetet gått ut på att underhålla bloggen *Samisk bibliotekstjeneste – Sámi girjerádjubálvalus: informasjons-tjeneste om nye samiske utgivelser fra Samisk bibliotekstjeneste i Troms, Sametingets bibliotek og Samernas bibliotek*, där vi i huvudsak informerar om nyutgiven samisk litteratur. Vi driver gemensamt en Facebook-sida: *Sámiidgirjerájus / Sámi Girjevuorkka / Saemiejgärjegåetie / Samernas bibliotek* med för närvarande 672 följare. Samiskt bibliotek på Twitter har nu 389 följare.

Under året har arbetet med övergång till Dewey-klassifikation fortsatt. Böckerna har flyttats om, hyllorna har märkts om och en stor del av barnlitteraturen är omklassificerad. I år har biblioteket fokuserat på att hitta vägar att få kontroll över beståndet, så att mer material kan lånas ut. All periodika registreras i katalogen och blir därigenom utlåningsbart. Arbeta pågår att registrera all periodika också retrospektivt. Då biblioteket har en stor del av sitt bestånd okatalogiserat, pågår ett arbete att registrera detta material i katalogen. Katalogisering av beståndet i den nationella katalogen LIBRIS blir senarelagd, vilket medför att man måste leta i

⁷ Fysiska besök

⁸ Tittarsiffror enligt SVT

bibliotekets lokala katalog för att finna allt material som finns i biblioteket.

Totalt har 104 böcker köpts in, varav 88 på samiska. Biblioteket har fått 174 böcker i gåva. Samernas bibliotek har prenumererat på 8 tidskrifter. Samernas bibliotek har under 2014 gjort 1409 utlån. Beståndet den 31 december 2014 var 15 881 utlånbara objekt.

Samernas biblioteks webbkatalog har haft 5277 förstagsbesökare under 2014, totalt antal besök har varit 168 016, och dessa besökare har tittat på tillsammans 432 143 sidor i katalogen.

Förvärv av böcker

	2012	2013	2014
Inköp	1 343	657	104
Gåvor	125	298	174
Totalt	1 468	955	278
Varav böcker på samiska	1 072	636	192

Tabell 3.9. Förvärv av böcker 2012-2014

Utlån av böcker

	2012	2013	2014
Antal böcker	703	590	1 409

Tabell 3.10. Utlån av böcker 2012-2014

Antal utlånbara objekt (bestånd)

	2012-12-31	2013-12-31	2014-12-31
Antal böcker	12 502	13 474	15 881

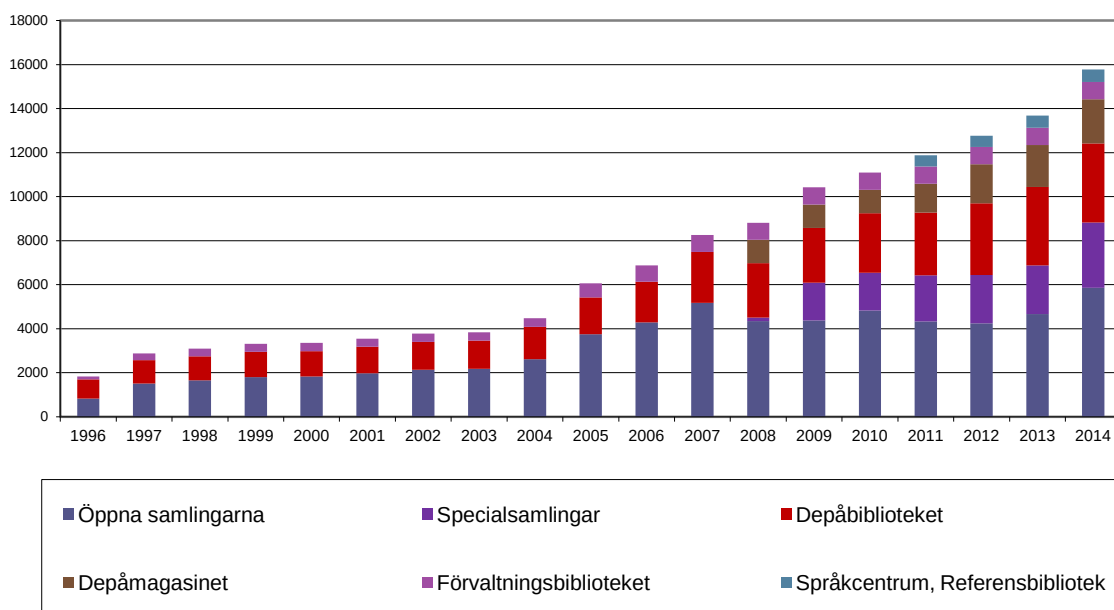
Tabell 3.11. Antal registrerade objekt 2012-2014

Besök webbkatalog

	2012	2013	2014
Antal unika besökare	4 438	5 903	5 277
Antal besök	55 792	210 578	168 016
Antal sidvisningar	122 539	440 258	432 143

Tabell 3.12. Antal besök i Samernas biblioteks webbkatalog Girjegilkor 2012-2014.

Diagram 3.2. Årlig beståndsutveckling Samernas bibliotek 1996-2014

MÅLUPPFYLLELSE

Bedömningen av måluppfyllelsen görs utifrån följande indikatorer:

- Antal beviljade bidrag och dess fördelning avseende konst- och kulturlivet
- Kulturavdelningens insatser för att stärka den samiska kulturen och identiteten
- Giron Sámi Teáhters verksamhet under 2014 avseende antal produktioner och publik

Bedömning

Beviljade bidrag

Bidragskategorierna utgör underlag vid bedömningen av styrkan och mångfalden i det samiska konst- och kulturlivet. Genom att stärka det samiska konstlivet, stärks också den samiska identiteten. Ett starkt och mångfaldigt konstliv ger en positiv bild av att vara same, vilket stärker den samiska identiteten och därmed även kulturen.

Vid bedömning av styrka och mångfald i konstlivet har särskilt kulturyrtringarna *duodji* (slöjd), bild/formkonst, musik/jojk och litteratur, analyserats. Vid bedömningen av styrkan och mångfalden i kulturlivet har kulturyrtringarna media, forskning/ utbildning, organisationer samt övrigt analyserats (tabell 3.2- 3.3).

Med utgångspunkt i tabellerna kan konstateras att det inte har skett några större förändringar sedan tidigare år. Antalet inkomna ansökningar har ökat från föregående år med 12 stycken, från 132 till 144 ansökningar. Ökningen finns inom kategorierna bild/formkonst, litteratur, media samt övrigt. Däremot har antalet ansökningar inom kategorierna slöjd, musik samt forskning/ utbildning minskat.

Sametinget har under 2014 beviljat 89 av 144 inkomna ansökningar eller 62 %. Motsvarande siffra för 2013 var 71 % och för 2012 55 %.

Av beviljade ansökningar kan endast 17 % hänföras till kategorin konstliv, medan 83 % kan hänföras till kategorin kulturliv. År 2013

utgjorde andelen konstprojekt 25 % och andelen kulturprojekt 75 %. År 2012 var konstprojektens andel 22 % och kulturprojektens 78 %. Förhållandet mellan antal konstprojekt och kulturprojekt har därmed varit relativt stabilt under den senaste treårsperioden. Den stora skillnaden ligger i att antalet ansökningar om konstprojekt är mycket lägre än antalet kulturprojekt, och att kulturprojekten tenderar att öka på bekostnad av konstprojekten. Vår bedömning utifrån indikatorn "ett starkt och mångfaldigt konstliv" är att målet endast delvis är uppfyllt.

Totalt 60 % beviljade ansökningar utgör verksamhetsbidrag till organisationer, föreningar, med flera. År 2013 utgjorde verksamhetsbidragen 56 % av antalet beviljade bidrag och 2012 var förhållandet 61 %. Även detta är en relativt konstant relation.

2014 utgjordes 80 % av beviljade medel (10 701 tkr) av verksamhetsbidrag och 20 % (2 707 tkr) av projektbidrag. Under 2013 utgjordes 75 % av verksamhetsbidrag och 25 % av projektbidrag. Den totala summan verksamhetsbidrag har minskat med 32 % från 2013 till 2014. Förklaringen är att alla verksamhetsbidrag inte beviljats under 2014, utan under 2015. För 2012 beviljades 88 % (17 303 tkr) till verksamhetsbidrag inklusive bidrag till Giron Sámi Teáhter.

Verksamhetsbidrag till organisationer, föreningar med flera, bidrar till utvecklingen av ett starkt och mångfaldigt samiskt kulturliv, och stärker den samiska identiteten. Kulturnämnden fördelar medlen i enlighet med Sametingets kulturpolitiska handlingsprogram och andra antagna riktlinjer för bidrag till verksamheter som främjar den samiska kulturen. Till grund för kulturnämndens bedömning av vilka verksamheter som främjar den samiska kulturen ligger sökandes syften och organisationernas stadgar.

Anslaget till samisk kultur har inte ökat sedan Sametingets tillkomst 1993, utan har i realiteten minskat eftersom kostnaderna i samhället har ökat.

En konsekvens är att organisationer och föreningar som beviljas verksamhetsbidrag inte kan förvänta sig att få en indexuppräknings av bidraget från år till år.

Eftersom fler organisationer och föreningar ansöker om verksamhetsbidrag blir det följaktligen fler som ska dela på det totala anslaget. Det kan i praktiken innebära att bidraget till varje enskild organisation och förening minskar från år till år.

Vi bedömer utifrån indikatorn "ett starkt och mångfaldigt kulturliv" att målet endast delvis är uppfyllt.

Kulturavdelningens insatser

Kulturavdelningen har under året aktivt genomfört ett flertal redovisade aktiviteter för att nå en god målluppfyllelse. Sametinget bedömer att verksamheten under året bidrar till utvecklingen av ett starkt samiskt kulturliv och att målet enligt denna indikator i huvudsak är uppfyllt.

Giron Sámi Teáhter

Giron Sámi Teáhter har under 2014 genomfört fem produktioner. Det är en ökning av antalet produktioner jämfört med föregående år. Det genomsnittliga antalet besökare per föreställning har ökat jämfört med 2013. De största produktionerna var "Norrländsk passion" och

"Jag är tusen år". "Norrländsk passion" stod för 52 % av det totala antalet besökare och "Jag är tusen år" stod för 44 % av antalet föreställningar (tabell 3.6).

Anslaget till samisk kultur har inte ökat sedan Sametingets tillkomst 1993.

En av förklaringarna till publikökningen av den senaste treårsperioden är teaterns långsiktiga mål att nå en större publik. Ett välfungerande arrangörsnätverk har skapats och samarbete med andra teatrar och aktörer har inletts.

Giron Sámi Teáhter har också utarbetat en viljeinriktning med språkstrategi för hur teatern ska utvecklas till en samiskspråkig teater med hög konstnärlig kvalitet som är ledande inom samisk scenkonst.

Teaterns mål är att "utveckla en samiskspråkig teater med hög konstnärlig kvalitet som är ledande inom samisk scenkonst" och i förlängningen bidra till utvecklingen av ett starkt och mångfaldigt konst- och kulturliv.

Bedömningen är att målet delvis är uppfyllt. Att målet inte nås fullt ut beror dels på att produktionerna bara delvis har spelats på de samiska språken, dels på resursbrist, då anslaget till teatern inte har höjts sedan 1999 då teatern fick del av kulturanslaget.

Samlad bedömning

En aggregerad bedömning för verksamhetsområdet Kultur är att målet delvis är uppfyllt.

INFORMATION

Enligt sametingslagen har Sametinget till uppgift att informera om samiska förhållanden.

Redovisningen är uppdelad på myndighetens information och Samiskt informationscentrum (SIC). Kostnaderna för SIC särredovisas enligt särskilt villkor för anslag 3.1 ap 1.

MÅL

Kunskapen om Sametinget och Sametingets verksamhet, både som myndighet och folkvalt organ, samerna som urfolk, samiska förhållanden och kultur finns tillgänglig och sprids i samhället.

MYNDIGHETENS INFORMATION

Verksamhetsbeskrivning

Informatören arbetar främst med information som rör myndighetens verksamhet. Det är en stödfunktion för ledningsgruppen, avdelningarna, nämnderna och styrelsen. Kommunikationen sker företrädesvis via webb, trycksaker, annonser och pressmeddelanden. Viss intern information och samverkan med SIC ingår i tjänsten.

Verksamheten under året

Sociala medier

Sedan 2010 har Sametinget använt sig av Twitter i samband med plenum för att direkt förmedla hur debatten går och vilka beslut politikerna fattar. Twitterkontot *sametinget_sve* har 443 följare i slutet av 2014.

Tryckt media

Sametinget har låtit producera en bilaga om samisk mat tillsammans med Slow Food Sápmi och Samernas utbildningscentrum. Bilagan följde med Dagens Nyheter, Norrländska Socialdemokraten, Västerbottens Kuriren, Östersunds-posten och Mora tidning i februari 2014. En RAM-undersökning gav vid handen att bilagan om samisk mat uppmärksammats av 60 % av läsarna. De som hade observerat den tyckte den var intressant, lätt att förstå, originell och efterlämnade en positiv inställning till Sametinget. Den digitala DN-kampanjen genererade 5 516 unika besök och 20 984 sidvisningar.

Pressmeddelanden

Vi anlitar PR-tjänsten *MyNewsdesk* för att göra information om Sametinget mer tillgänglig i samhället. 17 pressmeddelanden har gått ut via *MyNewsdesk*, vilket är samma antal som 2013.

	2012	2013	2014	Skillnad i procent från föregående år
Besök	114 697	126 178	144 312	+14 %
Unika besökare	50 086	56 813	74 533	+31 %
Sidvisningar	399 354	440 170	479 880	+9 %
Genomsnittlig sessionslängd	3:42 min	3:28 min	3:26 min	

Tabell 4.1. Besök på *sametinget.se* enligt statistik från Google Analytics

Hemsidan

Besöksfrekvensen på sametinget.se analyseras från och med 2011 med statistikverktyget *Google Analytics*. 2014 har hemsidans besökts 144 312 gånger av 74 533 unika besökare. Antal besök har ökat med 14 % sedan förra året. Antalet unika besökare har ökat med 31 %.

I februari 2014 bytte webbplatsen utseende. Ingångarna har blivit fler, strukturen tydligare och sökverktyget bättre. Antalet sessioner från återkommande besökare ligger på ungefär samma nivå som förra året (73 022 jämfört med 72 374, medan antalet sessioner från nya besökare ökat med 32 % (71 290 jämfört med 53 804). Före och efter utvecklingsarbetet genomfördes en webbenkät.

2013 ansåg 54 % att helhetsintrycket var bra eller mycket bra. 2014 är siffran hela 67 %. Informationen på hemsidan är densamma eftersom vi bara bytt design, inte plattform. 69 % anser att designen är mycket bra eller bra jämfört med 52 % året innan.

2013	2014
16 % tycker att helhetsintrycket är mycket bra. 38 % tycker det är bra.	25 % tycker att helhetsintrycket är mycket bra. 42 % tycker det är bra.
15 % tycker att användarvänligheten är mycket bra. 44 % tycker den är bra.	18 % tycker att användarvänligheten är mycket bra. 48 % tycker den är bra.
20 % tycker informationen är mycket bra. 43 % tycker den är bra.	23 % tycker informationen är mycket bra. 46 % tycker den är bra.
15 % anser att designen är mycket bra. 37 % tycker den är bra.	22 % anser att designen är mycket bra. 47 % tycker den är bra.

Tabell 4.2. Resultat av webbenkät på sametinget.se 2013 och 2014

Det nya kontaktformuläret på hemsidan har genererat 157 frågor under perioden februari – december 2014. Frågor från allmänhet, skolor

och journalister kommer även via mejl och telefon.

Antalet användare som går in via mobil enhet fortsätter att öka. Antalet nya användare är nästan dubbelt så många som 2013 (21 006 jämfört med 10 750). Hemsidan har anpassats för användning i mobil eller surfplatta även om vi av ekonomiska skäl inte kunnat utveckla en följsam design.

MÅLUPPFYLLELSE

Bedömning av måluppfyllelsen sker utifrån följande indikatorer:

- Statistik för besöksfrekvensen på webbplatsen sametinget.se
- Sametingets insatser att informera om myndighetens verksamhet.

Bedömning

Sametingets webbplats, muntlig och skriftlig kommunikation, pressutskick, pressrum på *Newsdesk* och referat från plenum bidrar till att information om samer och Sametinget finns tillgänglig och sprids i samhället.

Sametinget tar regelbundet emot studiebesök från departement, andra myndigheter, organisationer, skolor, forskare, ambassadörer, representanter för andra urfolk med flera.

Utifrån valda indikatorer blir bedömningen att målet för myndighetens informationsverksamhet är uppfyllt.

SAMISKT INFORMATIONSCENTRUM

Verksamhetsbeskrivning

Samiskt informationscentrum (SIC) är en egen organisatorisk enhet med två informatörer i Östersund. SIC:s huvuduppdrag är att informera allmänheten om samer och samiska förhållanden. Målbilden är att vi ska uppfattas som en serviceinriktad och trovärdig kunskapskälla av dem som söker information om samer och samiskt samhällsliv.

Verksamheten under året

Webbproduktion och webbutveckling

SIC:s huvudsakliga kanal är samer.se där aktuella reportage och faktaartiklar om samer som urfolk och om samiska förhållanden publiceras. Syftet med webbproduktionen är att öka människors kunskap om samer. Omsättningshastigheten på förstasides-reportagen är ca 14 dagar. Reportagen och artiklarna som publiceras ska vara intressanta, relevanta och aktuella för målgruppen då SIC eftersträvar att ge en verklighetstrogen bild av ett differentierat Sápmi. Under året har 36 nya artiklar/reportage publicerats.

Den 6 juli lanserades vår "nya" portal med ny design, ny struktur samt fler funktioner. En av funktionerna som tillkommit på webbportalen är en historisk kalender som är dynamisk och går att komplettera med historiska händelser och fördjupningsartiklar utan någon begränsning. Det finns en ny sida med videoklipp från YouTube som sorteras under kategorier som mat, turism, rennäring med mera. I reportagearkivet går samtliga reportage att hitta, antingen genom sökfunktion eller datum. Den engelska light-versionen av samer.se finns som samlade artiklar med möjlighet att nyttja *Google Translate*. I verktygsfältet återfinns funktionerna *Lättläst* och *Talande webb*, som vänder sig till dem som behöver lässtöd eller vill lyssna på texterna. Ett kontaktformulär finns för dem som vill ställa frågor.

För att kunna jämföra den nya sajten med den gamla versionen har en ny webbenkät gjorts

med samma frågor som 2013. Besökarna anser att sajten blivit bättre. I kommentarer om "hur förbättrar vi vår webbplats" återkommer att besökarna önskar ytterligare och djupare information. Ur kommentarerna: *"Fyll den med mer av det ni redan har. Man vill ju veta mer så fort man har läst det som står på hemsidan."*

2013	2014
25 % tycker att samer.se är mycket bra. 42 % tycker den är bra.	32 % tycker att samer.se är mycket bra. 45 % tycker den är bra.
24 % tycker att användarvänligheten är mycket bra. 48 % tycker den är bra.	28 % tycker att användarvänligheten är mycket bra. 50 % tycker den är bra.
33 % tycker informationen är mycket bra. 39 % tycker den är bra.	38 % tycker informationen är mycket bra. 42 % tycker den är bra.
21 % anser att designen är mycket bra. 36 % tycker den är bra.	31 % anser att designen är mycket bra. 43 % tycker den är bra.
77 % hittade den information de sökte.	80 % hittade den information de sökte.

Tabell 4.3. Resultat av webbenkät på samer.se 2013 -2014

Informationsproduktion

SIC producerar och distribuerar eget tryckt och digitalt informationsmaterial. En 16-sidig publikation beskriver och bemöter de tolv vanligaste fördomarna om samer på ett lättamt och humoristiskt sätt. 1000 ex delades ut i samband med invigningen av kulturhuvudstadsåret Umeå 2014. Broschyren har hittills tryckts upp fyra gånger i en sammanlagd upplaga av 37 000 ex. Vi har använt oss av Utbudet, som riktar sig till skolvärlden, för marknadsföring, distribuering och lagerhållning. Broschyren *Fördomar och förklaringar* har gått ut i 21 205 ex, främst till skolor. Tillsammans med Cesam (Centrum för samisk forskning vid Umeå universitet) dokumenterades föreläsningar under fortbildningsdagen *Fatta Sápmi* för lärare, som i år byggde på ovan nämnda broschyr. De fyra föreläsningarna är mellan 30-50 minuter långa och finns tillgängliga på

samer.se, SO-rummet.se samt Utbudet.se. Det gör det möjligt för lärare att arbeta med broschyren *Fördomar och förklaringar* på ett djupare plan.

Under hösten 2014 har en ny allmän broschyr producerats på svenska och engelska anpassad för turistbyråer med kort och allmän information om samer och Sápmi. Vi har även sammanställt en enkel broschyr som kan användas på Samefolkets dag. Den innehåller samiska nationalsången med noter och informationstext. Broschyren kan beställas i tryckt form eller laddas ner på våra hemsidor.

PR- marknadsföring

En återkommande annons i tidningen *Journalisten* marknadsför SIC:s verksamhet och informationsmaterial, likaså en stående annons på sajten hitta.se. Under året har vi annonserat i *SO-rummet* som är en webbplats som riktar sig till skolor.

Sociala medier

SIC finns på sociala medier som Facebook, Twitter, YouTube samt Instagram. Sociala medier används för att puffa för de artiklar som publiceras på webben och för att tipsa om andra artiklar, nyheter eller arrangemang som är intressanta och relevanta för vår målgrupp. De sociala medierna leder till ett ökat flöde av besökare till hemsidan och ökar kommunikationen och möjligheten att ställa frågor direkt. Uppdatering av de sociala medierna sker kontinuerligt och antalet gillar/följare ökar stadigt.

Antal följare /gillare	2013	2014	Skillnad i procent
Instagram- följare	0	137	-
Facebook -gillare	2 938	3 523	+20 %
Twitter- följare	400	610	+53 %
Youtube- visningar av filmer	6 500	9 286	+43 %

Tabell 4.4. Antal följare på sociala medier 2013-2014

Informationsservice

SIC tillhandahåller en kontinuerlig service för allmänheten. Vi distribuerar informationsmaterial och svarar på frågor via e-post, telefon och sociala medier. De telefonkontakter som tas är ofta mer ingående frågeställningar från universitetsstudenter och journalister.

Vi köper omvärldsbevakning för att hålla oss uppdaterade med vad som skrivs om samer. Under året har vi bytt medieagent till ett mer ändamålsenligt alternativ. Medieagenten presenteras med daglig uppdatering på våra webbplatser.

MÅLUPPFYLLELSE

Åtterrapporering

Bedömning av måluppfyllelsen sker utifrån två valda indikatorer:

- Statistik över besöksfrekvensen på webbplatsen www.samer.se.
- Bedömning av SIC:s insatser för att sprida kunskap om samer och samiska förhållanden i samhället.

Bedömning

På webbsidan www.samer.se producerar SIC information om samer som urfolk och om samiska förhållanden. Syftet med webbproduktionen är att öka människors kunskap.

Med hjälp av statistikverktyget *Google Analytics* analyseras antal besök på webbplatsen www.samer.se. Under 2014 har vi slagit tidigare

toppresultat i både besök, antalet visade sidor samt genomsnittlig besökstid på sajten (tabell 4.5). Toppmånaden för webbplatsen är februari månad, det vill säga den månad som Same-folkets dag infaller. I februari 2014 hade vi 32 261 besök vilket innebär en ökning med 31 % jämfört med året innan. Vi kan även se vilka länkar som leder mest trafik till oss. I topp ligger SO-rummet och Facebook men även Wikipedia och Sametingets hemsida leder mycket trafik till www.samer.se.

SIC får indikationer via de sociala medierna hur information som publiceras på www.samer.se samt de enskilda sociala medierna tas emot och vilken information som får störst räckvidd. När det gäller alla sociala medier har både antalet gillare/följare och visningar ökat. Vi kan även se att vi har många journalister samt svenska politiker på nationell nivå som följer oss på de sociala medierna. På Facebook som har egna statistikverktyg ser vi även att våra inlägg ökar i räckvidd.

Besöken på webbplatsen fortsätter att öka trots att sajten funnits i tio år. Slutsatsen blir att www.samer.se tillhandahåller relevant och aktuell information och är en källa till kunskap som ökar intresset för samer och samisk kultur.

SIC:s trycksaker och digitala informationsprodukter berättar om samerna och samiskt samhällsliv ur ett samiskt perspektiv och på ett attraktivt sätt.

Antalet frågor till e-postadressen info@samer.se har minskat, de uppgår nu i snitt till fyra frågor i veckan. Däremot ökar antalet frågor på de sociala medierna. Telefonsamtalen är ofta mer ingående frågeställningar från universitetsstudenter och journalister.

Vår bedömning är att den webbpublicerade och tryckta informationen når allmänheten och bidrar till att öka kunskapsnivån. Målet utifrån valda indikatorer är således uppfyllt.

Samlad bedömning

För informationsverksamheten som helhet bedöms målet vara uppfyllt.

	2012	2013	2014	Skillnad i procent från föregående år
Besök	189 560	207 763	228 578	+10 %
Unika besökare	111 599	129 897	150 459	+16 %
Sidvisningar	592 031	589 163	669 806	+14 %
Genomsnittlig sessionslängd	3:08 min	3:07 min	3:30 min	
Toppmånad antal besök	1 feb-28 feb 22 560	1 feb-28 feb 24 682	1 feb-28 feb 32 261	+ 31 %

Tabell 4.5. Besökare på hemsidan 2012-2014. Källa: Google Analytics

Särredovisning av kostnader för SIC

Verksamhetskostnaderna för Samiskt informationscentrum uppgick år 2014 till 2 369 tkr. Detta innebär en ökning med 34 % relaterat till år 2013. Till viss del beror denna ökning på att personalkostnaderna har ökat med 45 %

eftersom en vakans har tillsatts under året. Behovet av konsulter har varit större än föregående år och kostnaden för denna kategori har ökat med 23 %. Jämfört med år 2012 är ökningen 11 %.

Kostnader SIC	2012	2013	2014
Personal	1 902 451	664 915	964 290
Lokaler	34 068	31 280	21 378
Resor	21 247	20 747	68 550
Köpta tjänster	827 621	750 643	921 336
Övrigt	534 754	294 317	393 528
Totalt	3 320 141	1 761 902	2 369 082

Tabell 4.6 Särredovisning av kostnader i kronor för Samiskt informationscentrum 2012-2014

SAMISKA NÄRINGAR OCH SAMHÄLLSPLANERING

MÅL

Ett starkt och utvecklat samiskt näringsliv samt en samhällsplanering där samiska behov beaktas, särskilt rennäringens behov av mark och vatten.

Återrapportering

Rapportering 1:23 Främjande av rennäringen m.m.

Sametinget ska redogöra hur anslaget använts samt redovisa antal ärenden och kostnader i följande fall:

- *Bidrag enligt förordningen (1986:255) om pristillägg på renkött.*
- *Ersättning enligt 3 § 2 förordningen samt utbetalningar enligt 3 § 1 och 3 förordningen (1994:246) om ersättning för vissa merkostnader och förluster med anledning av Tjernobylyolyckan.*
- *Underhåll av stängsel*
- *Redovisning av markanvändning, riksintressen och marker som är speciellt värdefulla eller känsliga för renskötseln, natur- och kulturmiljövården*
- *Medling i tvister mellan samebyar och jordbrukare, när det gäller skadeersättning vid renbetning på åkermark samt andra statliga kostnader till följd av konfliktlösningssystemet, med angivande av i hur många fall parterna enats vid medlingen.*
- *Bidrag enligt 35 a § rennäringsförordningen (1993:384) (katastrofskadeskydd)*
- *Hållande av renmärkesregister*
- *Bidrag enligt 35 b § rennäringsförordningen (1993:384) för främjande av rennäringen samt*
- *Utveckling av företagsregistret för rennäringen*

Sametinget ska redovisa hur myndigheten arbetar med samisk traditionell kunskap samt samisk traditionell kunskaps betydelse för bevarande och hållbart nyttjande av biologisk mångfald.

Sametinget ska till regeringen redogöra för utvecklingen av rennäringen och andra samiska näringar. Redovisningen ska innehålla resultat för de tre föregående åren samt en bedömning om framtida utvecklingen för de samiska näringarna. Redovisningen ska innehålla uppgift om:

- *antalet under säsongen slaktade renar där prisstöd har lämnats*
- *genomsnittligt avräkningspris*
- *antalet renar per renskötselföretag*
- *samt utvecklingen av övriga näringar såsom duodji (slöjd) och turism.*

Verksamhetsbeskrivning

Enligt sametingslagen ska Sametinget medverka i samhällsplaneringen och bevaka att samiska behov beaktas. Ett av styrdokumentet är det näringspolitiska handlingsprogram som antogs av plenum i maj 2014. Under året har ett rennäringspolitiskt program utarbetats som ännu inte är antaget av plenum. Enligt förordning (2009:1395) med instruktion för Sametinget, ska regeringen hållas informerad om utvecklingen inom rennäringen och övrigt samiskt näringsliv.

Under 2014 har Sametinget fortsatt arbeta aktivt med insatser som stödjer och underlättar för samiska företag, renskötselföretag och samebyar att bedriva näringsverksamhet och få utrymme i samhällsplaneringen.

Rovdjursersättningar och ersättningar till dem som drabbats av cesiumnedfallet från kärnkraftsolyckan i Tjernobyl 1986 utbetalas av Sametinget. Dessa ersättningar syftar till att täcka renägarnas förluster. Sametinget admini-

strerar därutöver prisstöd för kontrollslaktade renar som är ett statligt stöd till rennäringen.

Sametinget ansvarar för underhåll av riksgränsstängsel, arbetar med EU-program med samiska insatser, understödjer projekt och nätverkar för att underlätta för de samiska näringarna. Varje år inbjuds samebyar och samiska näringsorganisationer till informationsmöten.

En förutsättning för att det samiska näringslivet ska kunna vara starkt och utvecklat och ta hänsyn till naturen och dess resurser i ett längre perspektiv, är ett positivt näringslivsklimat. All näringsutveckling måste ha sin utgångspunkt i traditionell samisk kunskap och långsiktigt hållbar utveckling.

SAMHÄLLSPLANERING

Verksamheten under året

Rennäringens markanvändning

Enligt miljöbalken (1998:808) är det länsstyrelsens ansvar att sammanställa, tillhandahålla och distribuera de planeringsunderlag som behövs för samhällsplanering. Det är Sametingets ansvar att främja rennäringens intressen. Sametinget producerar och uppdaterar planeringsunderlag genom att upprätthålla en geografisk databas samt färdiga GIS-kartor som kan laddas ner på webbplatsen⁹. Under året har beredning pågått för att ta beslut om riksintresseområden för två samebyar.

Producerade kartor över riksintressen, strategiska platser, renens viktiga områden och årstidsland visar samebyarnas markanvändning under ett normalt renskötselår. Underlagen som Sametinget inhämtar baseras på samebyarnas traditionella kunskaper. Kartorna kan användas för enklare tillståndspliktiga ärenden.

5 ärenden har handlagts under 2014 till en kostnad av 86 tkr. Den genomsnittliga kostnaden per ärende var 17 262 kronor. Den definition av "ärende" som Sametinget använt i denna redovisning utgör en avgränsning och innebär

att ett ärende definieras av besöken hos samebyar i samband med uppdatering av databasen *iRenmark*. Kostnaden beror på komplexiteten och omfattningen i ärendena.

Renbruksplaner och iRenmark

I regeringsuppdraget att tillsammans med samebyarna ta fram renbruksplaner (RBP) sker en samverkan med Skogsstyrelsen. Under arbetet har behov framkommit av ytterligare information i form av omvärldsfaktorer och renars rörelsemönster med hjälp av GPS på ren. Denna information behövs för att stärka den traditionella kunskapen för frågor relaterade till rennäring så att förståelsen ökar och renskötselns företrädare på ett aktivt sätt kan delta i samhällsplaneringen. Samebyarnas renbruksplaner och Sametingets databas *iRenmark* används ofta tillsammans i redovisningssammanhang. De båda databaserna visar olika aspekter av renskötsel. Förenklat kan man säga att RBP visar hur viktig marken är, medan *iRenmark* visar vad marken används till. Fem samebyar har under året fått sina uppgifter i databasen *iRenmark* uppdaterade. Ett större antal uppdateringar av *iRenmark* är att vänta under 2015 då alla samebyar som varit med i arbetet med renbruksplaner ska ha en färdig version vid årsskiftet.

Sametinget kommer 2015 att ta över huvudansvaret när det gäller renbruksplanerna och organisationen kring dessa. Vi noterar en ökad frustration bland samebymedlemmar som är beroende av renbetesmarker och där exploateringar sätter tydliga spår i minskad tillgänglig betesmark. För att säkra den samiska kulturens och renskötselns tillgång till renbetesmarker finns ett fortsatt behov av att utveckla samhällsplaneringsarbetet med tillhörande systemstöd. Denna utvecklingsprocess bör pågå under en femårsperiod (2015-2019) för att ge förutsättningar för att kvalitetssäkra och stabilisera ett nytt RBP-koncept. Parallellt med utvecklingsaktiviteterna sker drift och förvaltning av befintliga renbruksplaner och systemstöd. De långsiktiga effekterna av ett nytt RBP-koncept förväntas ge verksamhetsnytta för både samebyar, myndigheter och markanvändande aktörer.

⁹ www.sametinget.se/underlag

Remisser, samråd och regeringsuppdrag

Sametinget besvarar ett stort antal remisser inom samhällsplanering och deltar aktivt i regeringsuppdrag, arbetsgrupper och konferenser. Vi har under 2014 deltagit i följande regeringsuppdrag:

- Riksstyrelsen för utredningen (M 2014:01), som förväntas lämna slutbetänkande 2015.
- Regeringsuppdraget att utarbeta underlag till kontrollstation 2015 för anpassning till ett förändrat klimat.
- Regeringsuppdraget inom mineralstrategin för att ta fram en gruvhandbok för kommuner och andra där Sametinget medverkar genom att leverera kunskap om renskötseln.

Under året har arbetet fortgått med att ta fram informationsunderlag och strategier.

Till avdelningen för näring, miljö och samhälle har det under året inkommit sammanlagt 215 remisser och inbjudningar till samråd. Under 2014 har 201 remisser besvarats. Antalet besvarade remisser har ökat med 119 stycken jämfört med föregående år. Sametinget har dels höjt kompetensen, dels planerat resurserna mer effektivt inom samhällsplanering. De flesta remisser behandlar vindkraftsetableringar och översiktsplaner. Etableringar av vindkraftverk medför att vi får inbjudningar till samråd om vägar, grus- och bergtäkter, dragning av kraftledningar etc. Sametinget får numera också yttra sig över undersökningstillstånd för gruvor.

SAMISKA NÄRINGAR

Verksamheten under året

Rennäringen

Antalet renar i Sverige varierar i cykler mellan 225 000 och 280 000 i vinterhjord. Säsongen 2013/2014 består vinterrenhjorden av cirka 256 000 djur. Svängningar i renhjordens storlek beror till största delen på variationer i naturbetet och förändringar i rovdjursförekomst.

Statistik renägare

Det finns 4 669 renägare¹⁰ i Sverige, varav 1 812 kvinnor och 2 857 män. Antalet renar per renägare är i medeltal 55 stycken. Antal renar per gruppansvarig renskötare¹¹ (renskötsel-företag) sett till hela landet är i medeltal 254.

Län	Antal gruppansvariga renskötare 2014	Antal renägare	Antal ren per ansvarig renskötare
Norrbotten	764	3 131	191
Koncessions-omr. (Norrb.)	28	808	377
Västerbotten	100	344	525
Jämtland	119	386	400
Totalt riket	1 011	4 669	254

Tabell 5.1. Statistik Renägare i svenska Sápmi 2013/14. Källa: Sametingets statistikfunktion

¹⁰ Siffrorna gäller antal renägare med minst en ren i samebyarnas renlängder. Det finns 5 652 registrerade renmärken.

¹¹ En gruppansvarig renskötare är en renskötande renägare som ansvarar för en renskötselgrupp (=de egna renarna, familjens renar och skötesrenar).

	2012	2013	2014
Antal renar	255 000	248 000	256 000
Antal grupp-ansvariga renskötare	982	997	1 011
Antal renar per gruppansvarig	259	249	254

Tabell 5.2. Jämförelse Renar och gruppansvariga renskötare 2012-2014 Källa: Sametingets statistikfunktion

Tjernobyl

Staten kompenserar renägarna för förluster på grund av Tjernobylolyckan. Tidigarelagd slakt och utfodring av ren på vintern¹² bidrar till att antalet kasserade slaktkroppar har minskat sedan olyckan. De slaktkroppar som har cesiumvärden över 1 500 becquerel kasseras.

Slaktsäsongen 2013/2014 kasserades 33 renar. Slaktsäsongen 2012/2013 kasserades sex renar. 2011/2012 kasserades 77 renar. Variationen mellan olika år beror främst på när man slaktar och var renarna har betat. Renar som utfodras före slakt behöver inte kasseras. Becquerel-kasseringen är numera av obetydlig storlek i jämförelse med år 1986 då 27 000 renar kasserades.

62 ärenden har handlagts under året till en kostnad av 210 tkr. Den genomsnittliga kostnaden per ärende var 3 382 kronor. Styckkostnaden har ökat med 6 % jämfört med 2013. Ökningen kan förklaras av att ärendena i genomsnitt har varit mer komplexa.

Riksgränsstängsel

Staten har ansvaret för underhåll av riksgränsstängsel och vissa renskötselplanläggningar. Detta ansvar har överlåtits på Sametinget. Under hösten har samråd hållits med Fylkesmannen i Norge om ansvarsfördelningen för underhållet av vissa gränsstängsel. En oklarhet har rått om prioritet och ansvar angående vissa gräns-

stängsel då den nya renskötselkonventionen mellan Sverige och Norge ännu inte trätt ikraft.

Under 2014 utfördes underhållsarbete på 654 km stängsel till en genomsnittlig kostnad av 3 950 kr per kilometer. Den totala kostnaden beräknades till 2 580 tkr. Styckkostnaden (per km) har ökat med 3 % i jämförelse med föregående år. Detta beror förmodligen på en kombination av högre lönekostnad per tidsenhet och ökade direkta materialkostnader för utfört arbete.

Renmärkeshantering

Det är Sametingets ansvar att registrera och avregistrera renmärken. Alla renar i Sverige ägs av privatpersoner som innehar egna registrerade så kallade renmärken. Ett renmärke består av en unik kombination av snitt på renens högra och vänstra öra. Omärkta renar ägs av samebyn i området. Alla renmärken finns samlade i ett renmärkesregister. Registret är sökbart på Sametingets webbplats och kan laddas ner i mobiltelefon. Samebyar och sameföreningar kan begära en sammanställning av renmärken i olika filformat för tryck av renmärkesböcker.

295 ärenden har handlagts under 2014 till en kostnad av 665 tkr. Den genomsnittliga kostnaden per ärende var 2 255 kronor. Antalet ärenden har ökat med 10 %. Medelkostnaden per ärende är i stort sett oförändrad jämfört med förra året.

Katastrofskadeskydd

Samebyar kan ansöka om bidrag till kostnader för utfodring som uppstått på grund av synnerligen svåra betesförhållanden. 2014 har 35 samebyar sammanlagt fått 10 394 tkr i bidrag.

¹²Renens vinterföda (lav) innehåller mer cesium än gräs, örter och löv.

Renslakt

Antal kontrollslaktade renar

Under säsongen 2013/2014 kontrollslaktades¹³ 54 443 renar där prisstöd utbetalades, vilket är en ökning med 10 331 renar eller ca 23 % jämfört med 2012/2013. Under säsongen 2012/2013 kontrollslaktades 44 112 renar. Under säsongen 2011/2012 kontrollslaktades 57 592 renar. Detta kan jämföras med säsongen 2006/07 då 74 746 renar kontrollslaktades.

Medelvikten (25,9 kg) har minskat med 1 % medan medelpriset per kilo har ökat med 6 % till 52,80 kr/kg. Kvantiteten kontrollslaktat renkött har ökat med 22 % jämfört med föregående år och uppgår till 1 410 ton.

I diagram 5.1 redovisas utvecklingen av renslakten i Sverige från 1996/97 till 2013/2014. Slakten har minskat sedan säsongen 2006/2007 men verkar åter vända uppåt.

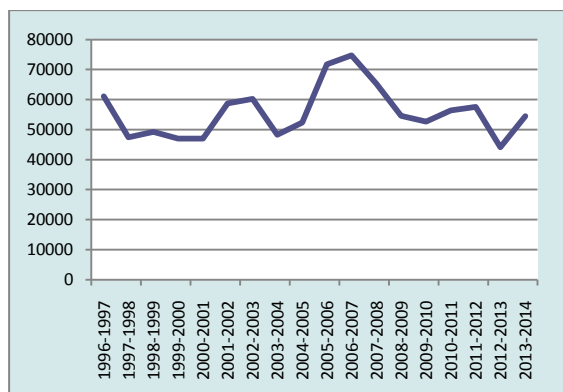

Diagram 5.1. Antal kontrollslaktade renar, där prisstöd utbetalats 1996/97 – 2013/14

Skillnader i slaktuttag beror på avräkningspriset för renkött, och om det finns renar att slakta. Det är främst det höga rovdjurstrycket som påverkar renhjordens storlek och antalet slaktdjur.

Pristillägg

Det statliga stödet till rennäringen består av ett pristillägg (prisstöd) på renkött. Särskilt pristillägg lämnas för renar som godkänns vid köttbesiktning enligt föreskrifter som meddelats

¹³Renägare slaktar därutöver renar för eget behov, så kallad husbehovsslakt. I Norrbottens län där det finns många renägare kan denna slakt vara av betydande omfattning.

med stöd av livsmedelslagen och som klassificerats enligt Jordbruksverkets föreskrifter om klassificering av slaktkroppar. Stödet är 9 kr per kilo för vuxna djur och 14,50 kr per kilo för renkalv enligt förordning (1986:255) om pristillägg på renkött. Pristillägget beräknas på slaktkroppens vikt.

Slaktvärdet för renkött 2013/14 var 74 056 tkr och pristillägget var därutöver 16 997 tkr. Slaktintäkterna för säsongen 2012/13 var 57 527 tkr och pristillägget 13 004 tkr. Slaktvärdet är efter en nedgång förra året i paritet med säsongen 2011/12 (75 471 tkr)

6 682 ärenden har handlagts under 2014 till en kostnad av 548 tkr. Den genomsnittliga kostnaden per ärende var 82 kronor. Styckkostnaden för 2014 är i princip oförändrad i jämförelse med föregående år.

Genomsnittliga avräkningspriser

I diagram 5.2 redovisas utvecklingen av genomsnittliga avräkningspriset i kronor per kilo för slaktsäsongerna 2000/01 till 2013/14.

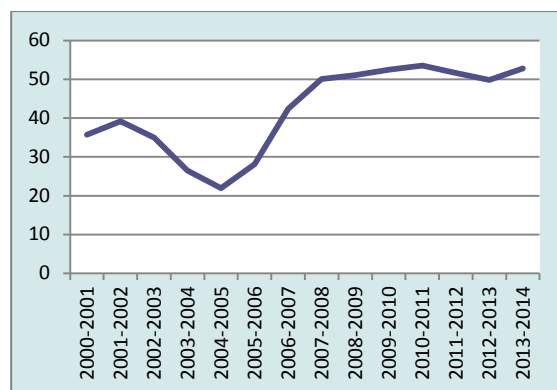

Diagram 5.2. Genomsnittligt avräkningspris för renkött i kr/kg, exklusive prisstöd och moms. Redovisningen sker för riket som helhet, 2000/01 – 2013/2014

Säsongen 2005/06 bröts den nedåtgående trenden och priserna steg fram till 2010/11. Medelpriset exklusive moms är 52,79 kr/kg för säsongen 2013/14. Efter en svag nedgång har priset åter vänt uppåt och är nästan i paritet med säsongen 2010/2011. Renkött har de senaste åren fått ett uppsving som ett ekologiskt, gott och nyttigt alternativ.

Övriga samiska näringar

Samisk turism och mat samt *duodji* (slöjd och konsthantverk) är en del av det traditionella samiska näringslivet. Andra samiska näringar är till exempel jakt och fiske, IT-tjänster, medieproduktion och samisk design.

Sametingets kartläggning¹⁴ från 2010 avseende samisk upplevelseturism visade på en fördubbling av det samiska turistföretagandet mellan åren 2001-2008, från ett 40-tal företagare till 97 företagare. Ungefär hälften av företagen kombinerade turism med renskötsel. 46 % av företagen innehades av män, 17 % av kvinnor, 22 % av både män och kvinnor samt 15 % av ekonomiska föreningar knutna till samebyar. I dagsläget bedöms tillskottet av ytterligare nyföretagande vara litet.

Samisk turism och samisk mat är utvecklingsområden i Sametingets näringspolitiska strategi. Sametinget har medfinansierat projektet *VisitSápmi* som har till syfte att utveckla och bredda företagandet och öka lönsamheten inom upplevelsenäringen. Vår bedömning är att fortsatt strategisk marknadsföring och fokusering på samisk hållbarhetsturism kan bidra till att höja lönsamheten för verkamma samiska turistföretag och bidra till att nya turistföretag kan etableras.

Duodji (samisk slöjd & konsthantverk) är ett annat utpekat område i den näringspolitiska strategin. Traditionell *duodji* är etablerad sedan länge. Design av kläder och smycken är ett område som inspirerar till nyföretagande. Utvecklingsmöjligheter för *duodji* finns också genom samarbete och samverkan med andra samiska näringar som till exempel samisk turism.

År 2014 var antalet näringsverksamma företag inom Sameslöjdstiftelsens nätverk för *duodji* ca 180 stycken. Fyra nya företag tillkom under 2014. Stiftelsens bedömning är att det inte går att ta fram tillförlitlig statistik när det inte finns en specifik SNI-kod eller andra tillgängliga data.

¹⁴Rapport från Sametinget: "Samisk upplevelseturism. Definition, kartläggning och förutsättningar för utveckling av samisk turism". Inlämnad till departementet 2010-06-01 (Dnr 2009-1627).

Sameslöjdstiftelsen delfinansieras via Sametingets kulturnämnd och genomför branschträffar för slöjdföretagare varje år. Stiftelsen bedriver en relativt omfattande projektverksamhet inriktad på företagsamhet. Under 2014-2015 avslutas projektet *Affärsmodell för samisk design*. Det är ett EU-projekt där syftet är att ta fram en affärsmodell för samisk design i offentlig miljö samt åskådliggöra det med exempel och prototyper.

Statistiksystem

Det finns en efterfrågan både från det samiska och övriga samhället på statistik om samer och de samiska näringarna. I dagsläget produceras statistik om renslakt och rennäring. Under 2014 har statistiken blivit mer lättillgänglig genom att en statistikfunktion tillkommit på webbplatsen med grafer, tabeller och möjlighet att välja variabler.

Det finns även en efterfrågan på statistik som idag inte existerar. För att skapa förutsättningar för bättre beslutsunderlag och möjligheter till uppföljning och analyser av det samiska näringslivets utveckling, fortsätter utvecklingen av statistiksystem för rennäringen och andra samiska näringar. Med ett statistiksystem och utvecklade indikatorer blir målet ett starkt och utvecklat näringsliv lättare att mäta.

Framtagande av ny statistik om samiskt näringsliv skulle kunna kvalitetssäkras och effektiviseras genom samarbete med andra myndigheter. Det kräver emellertid att Sametinget erhåller status som statistikansvarig myndighet.

Bruka utan att förbruka

Regeringen vill utveckla möjligheten att bruka de naturresurser som finns inom de gröna näringarna och utnyttja resurserna för att skapa tillväxt och arbetstillfällen i hela landet. Resurserna ska brukas med höga etiska krav och på ett långsiktigt hållbart sätt så att de inte förbrukas. Den övergripande visionen är att skapa förutsättningar att *bruka utan att förbruka*. Sametinget vill fortsätta verka för en bättre livsmiljö, en utveckling som värnar naturen och mänsklig rättvisa samt skapar framtidstro. Naturresurserna som finns inom de

samiska näringarna måste nyttjas på ett långsiktigt hållbart sätt för att skapa konkurrenskraft och lönsamhet. Andra näringars bruk av naturresurser påverkar kraftigt de samiska näringarnas möjligheter.

Eallinbiras

Ett försiktigt nyttjande av naturen med behållande av dess värden är en grundpelare i den samiska kulturen. Livsmiljöprogrammet *Eallinbiras*¹⁵ är ett 10-årigt handlingsprogram för hur samerna bör förvalta livsmiljön på ett långsiktigt och hållbart sätt för att bibehålla möjligheterna till levebröd och liv baserade på naturens produktionsförmåga. Grunden för programmet är att naturen genom människans försorg ska ha en långsiktig förmåga att hållbart vidareutvecklas. Etik, ansvarstagande och omtanke är grundläggande värderingar. Under året har vi fortsatt arbetet med att integrera programmet i vår ordinarie verksamhet.

Vi deltar i även Naturvårdsverkets regeringsuppdrag att öka kunskapen och kommunikationen om värdet av ekosystemtjänster.

Árbediehtu

Árbediehtu - samisk traditionell kunskap - är en vital del av vår verksamhet. Traditionell kunskap genomsyrar all vår handläggning och ärendenas karaktär, som till exempel renmärkeshantering och startstöd, och är avgörande för många av våra bedömningar.

Árbediehtu berikar samhällsdebatten för oss samer och samhället i stort, exempelvis rörande långsiktig ekologisk hållbarhet och biologisk mångfald. Vi arbetar med att synliggöra betydelsen av samisk traditionell kunskap för

bevarande och hållbart nyttjande av biologisk mångfald.

Vi har samverkat med Naptek¹⁶ vid Centrum för biologisk mångfald (CBM) vid Sveriges lantbruksuniversitet som under 2014 haft i uppdrag av Naturvårdsverket att fördjupa analysen av en handlingsplan för genomförandet av artiklarna 8j och 10c om traditionell kunskap i konventionen om biologisk mångfald i syfte att uppnå Aichi-mål 18.

En fördjupningsstudie *Renen i myrlandskapet* har färdigställts under året. Studien är en sammanställning av intervjuer med renskötare hur den samiska traditionella kunskapen har betydelse för bevarande och hållbart nyttjande av biologisk mångfald. Den innehåller en litteraturstudie över vetenskapligt publicerat material som undersöker och utvärderar vilken betydelse renskötseln har för myrlandskapet.

Vi har deltagit i Naturvårdsverkets uppdrag att föreslå en strategi för miljö kvalitetsmålet *Storslagen fjällmiljö*. I miljö kvalitetsmålet framgår att den samiska traditionella kunskapen och renskötseln framtid är avgörande för att nå miljö kvalitetsmålet. Renen är det enskilt viktigaste betesdjuret i fjällen. För att kunna bevara fjällområdets värden för renskötseln och bibehålla områdets karaktär av betespräglad, storslaget landskap med vidsträckta sammanhängande områden, behöver renen kunna följa sin årscykel och vandra mellan betesmarkerna från fjäll till kust. Miljö kvalitetsmålet syftar till att bibehålla karaktären av betespräglad landskap i fjällen men åtgärderna i arbetet med etappmål måste innefatta förutsättningar för berörda fjäll- och skogssamebyars hela renskötsel, inklusive betes- och flyttningsförhållanden i kust- och skogsland nedanför fjällen. För att upprätthålla renbetet i

*Den samiska
traditionella kunskapen
och renskötseln framtid
är avgörande för att nå
miljö kvalitetsmålet.*

¹⁵Livsmiljöprogrammet antogs 2009 och finns att ladda ner på www.sametinget.se/eallinbiras.

¹⁶Naptek = Nationellt program för lokal och traditionell kunskap relaterad till bevarande och hållbart nyttjande av biologisk mångfald, grundat ett initiativ som grundar sig på regeringsbesluten M2005/6488/Na och M2011/3884/Nm).

fjällen krävs livskraftiga renhjordar. Renar som nyttjar naturresurserna bidrar till att den biologiska mångfalden hålls i balans.

Sametinget deltog i den svenska delegationen under det tolfte partsmötet för konventionen om biologisk mångfald i Pyeongchang, Sydkorea, för att bevaka frågorna om traditionell kunskap. Sametinget arbetar kontinuerligt med att hitta verktyg för att värdera och integrera *árbediehtu* i samhällsplaneringen. Vi arbetar för att kunna ta ett överordnande ansvar för *árbediehtu*.

Toleransnivåer

Under året har Sametinget, i samarbete med Naturvårdsverket, länsstyrelsen samt samebyarna, planerat och påbörjat arbetet med förvaltningsverktyg. Sametinget har haft ett flertal regionala möten med samebyarna inför samrådsmötena mellan länsstyrelserna och samebyarna. Närmare 15 samebyar har hittills deltagit i samråden. Sametinget har även hållit samråd med berörda länsstyrelser i arbetet med förvaltningsverktyget. Ett beräkningsunderlag för renförluster har utarbetats för användning i förvaltningsverktyget. Detta har förankrats med både samebyar, naturvårdsverket och Länsstyrelsen. Vi har medverkat i tidsplaneringen och resursfördelningen.

Diskussioner har förts med Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) om att formalisera uppföljningen av samråden. Uppföljningen är en del av den adaptiva förvaltningsmodellen. Inriktningen är att SLU på uppdrag av Sametinget från och med 2015 följer upp samråden och resultaten som förvaltningsverktyget syftar till. Under året har vi haft flera uppföljningsmöten med Svenska Samernas Riksförbund (SSR) för att diskutera förbättringsåtgärder i förvaltningsverktyget.

I uppdraget med förvaltningsverktyget har vi drivit frågan om värdering av samisk traditionell kunskap. Där har vi rönt framgång med att den traditionella kunskapen värderas och tas hänsyn till i samma utsträckning som vetenskapligt baserad forskning och myndigheters uppgifter. Tillämpningen är i linje med uppfyllande av artikel 8j i Konventionen om biologisk mångfald.

Synliggörande av samisk matproduktion

Sametinget har tilldelats 6 000 tkr fram till årsskiftet 2014/15 för att synliggöra samisk matproduktion och matkultur i enlighet med visionen *Sverige - det nya matlandet*. Vi arbetar utifrån den matvision som tagits fram i samarbete med SSR, Slow Food Sápmi och Samernas Utbildningscentrum¹⁷.

Medel har beviljats till fyra projekt som ligger inom ramen för matvisionens innehåll och som pågått fram till och med 2014:

- Slow Food Sápmis utvecklingsprojekt *LuondduBiebmu* i samarbete med VisitSápmi berör nätverksarbete och kompetensutveckling riktad mot samiska mat- och turismföretagare, produktutveckling och kvalitetssäkring, samt deltagande på mässor, marknader m.m. både inom och utanför Sápmi. Projektet har haft en budget på ca 3 000 tkr varav 982 tkr har finansierats av samiska matmedel och resterande av medel från Sametingets landsbygdsprogram.
- Samernas Riksförbunds projekt företagsutveckling *Renlycka* har inneburit:
 - utveckling av kvalitetsfrågor från primärnäring och förädling till marknad, underhåll och förvaltning av *Renlycka*-sigillet
 - marknadsföring med samisk profil
 - kompetensutvecklingsinsatser
 - affärsutveckling både på mikro- och makronivå för hela strukturen i renköttensbranschen
 - produktutvecklingsåtgärder
 - deltagande på mässor & marknader

Projektet har haft en budget på ca 3 000 tkr varav 1 100 tkr har finansierats av samiska matmedel och resterande av medel från landsbygdsprogrammet.

- Samernas utbildningscentrums projekt *Samiskt Mat- och Kompetenscentrum* har

¹⁷<http://www.sametinget.se/66817>

arbetat med att utveckla ett koncept för samiskt mat- och kompetenscentrum samt påbörjat utvecklingen av ett samiskt provkök. Samisk traditionell kunskap kring mat har dokumenterats och den traditionella kunskapen har kopplats till nyföretagande genom kompetensutveckling.

Projektet har haft en budget på ca 3 000 tkr varav 1 100 tkr kr har finansierats av samiska matmedel och resterande av medel från landsbygdsprogrammet.

Projekten har samverkat bland annat vad gäller framtagandet av en matbroschyr och en kokbok.

- Från 2013 års budget har Slow Food Sápmi beviljats nationell medfinansiering med 3 750 tkr för ett sydsamiskt Interreg-projekt som pågått under 2014 *Njalle – rihpestibie, Mat i Syd*. Projektet har innehållit:
 - insamling av traditionell kunskap
 - aktiviteter för att samla in och överföra traditionell kunskap från den äldre generationen till de yngre
 - produktutveckling och kompetenshövande insatser

Projektet har haft en sammanlagd budget på 2 700 tkr och har drivits tillsammans med Röryrviks kommun i Nord Tröndelag.

Resultat

De senaste åren har intresset för samiskt matföretagande, förädling, samiska restauranger, dokumentation av traditionell kunskap och liknande ökat både bland samer och i det omgivande samhället. Utvecklingsarbetet har inneburit att samiskt matföretagande har kunnat utvecklas betydligt snabbare än vad som annars varit möjligt. Tack vare den samiska matsatsningen och de specialdestinerade medlen från *Sverige – det nya matlandet*, är den samiska matkulturen på väg att visa upp sig utanför det samiska samhället.

Den samiska turismutvecklingen uppvisar en positiv trend i och med *VisitSápmis* satsning. Den samiska maten har en given plats i all samisk turism. Det finns närmare hundra samiska företag som har samisk turism och samisk mat som innehåll, heltid eller viss tid. Antalet samiska förädlingsföretag har tredubblats och uppgår till drygt ett tjugotal. Utöver att samiska företag har ett direkt samarbete med matprojekten så har Sametinget via investeringsstöd och startstöd inom landsbygdsprogrammet kunnat ge stöd till nyetableringar. Detta har förstärkt effekten.

EU-PROGRAM MED SAMISKA INSATSER

Interreg IVA Nord - Sápmi

De samiska insatserna inom interreg-programmet genomförs via delprogram Sápmi. Syftet är att vidareutveckla samisk kultur och samiskt näringsliv utifrån ett ekologiskt och långsiktigt nyttjande av resurser.

Inga nya ansökningar inom Interreg IV A Nord, delprogram Sápmi 2007-2013 har tagits emot under 2014. Beviljade projekt har som längst pågått till och med den 30 juni 2014, därefter har programmet stängts. Under programperioden har totalt 30 projekt genomförts.

Under året har arbetet med *Europeiskt territoriellt samarbetsprogram, Interreg V A Nord 2014-2020*, pågått. Programförslaget godkändes av de nordiska regeringarna i juni och lämnades därefter in till EU-kommissionen, som godkände programmet i december 2014.

Programmet har tilldelats ungefär 39 MEUR från Europeiska regionala utvecklingsfonden. Denna summa ska medfinansieras med nationella medel från Finland och Sverige. För norskt deltagande finns det IR-medel och nationella medel. Den totala programbudgeten omfattar nästan 76 MEUR.

Det nya programmet är uppdelat på två geografiska områden, delområde Nord och delområde Sápmi. Det geografiska delområdet Sápmi omfattar Norrbottens, Västerbottens, Jämtlands, Västernorrlands län samt delar av Dalarnas län (Idre samebys område) i Sverige, Lapplands, Norra Österbottens och Mellersta Österbottens landskap i Finland samt Finnmarks, Troms, Nordlands, Nord-Trøndelags, Sör-Trøndelags fylken samt del av Hedmarks fylke (Elgå Reinbetesdistrikt) i Norge. Programförslaget innehåller fyra insatsområden som regionerna vill satsa på:

1. Forskning och innovation
2. Entreprenörskap
3. Kultur och miljö
4. Gemensam arbetsmarknad

Landsbygdsprogrammet

2007-2013 samt 2014-2020

Den svenska landsbygdspolitiken har som övergripande mål en ekonomiskt, ekologiskt och socialt hållbar utveckling av landsbygden. Landsbygdsprogrammets primära mål är att stödja utvecklingen av näringslivet på landsbygden samt göra den mera attraktiv att leva och bo i. För den samiska regionen är landsbygdsprogrammet en central del vad gäller utveckling samisk tillväxt och företagande. Sametinget har inga egna medel till medfinansiering av EU-projekt.

De särskilda förutsättningar som råder för rennäringen som en del av livsmedelsproduktionen och samernas ställning som urfolk och nationell minoritet ska beaktas vid genomförandet av det nationella landsbygdsprogrammet. Därför har Sametinget som myndighet tilldelats ett särskilt genomförandeansvar och ett tematiskt ansvar över de samiska närings- och landsbygdsutvecklingsfrågorna inom programmet.

Landsbygdsprogrammet 2007-2013 är formellt avslutat vad gäller nya ansökningar. På grund av en stor andel återförda medel från avslutade projekt har några åtgärder öppnats för ytterligare beslut. Vi har annonserat om förlängd ansökningstid för startstöden på vår webbplats. Beredning av inkomna ärenden pågår. Arbetet med att granska ansökningar om utbetalning, genomföra slutbesiktningar samt i övrigt bereda för stängning av programmet fortgår enligt plan.

Under perioden 2007-2013 har 38 projektstöd och 189 företagsstöd beviljats till en sammanlagd summa av 79 479 tkr. Sametinget har godkänt 98 042 tkr till natur- och kulturmiljöstöd i renskötselområdet för bevarande av vallar och renstängsel. 286 personer tagit del av natur- och kulturmiljöstödet under en sjuårsperiod.

Under 2014 har arbetet med den nya programperioden för landsbygdsprogrammet 2014-2020 intensifierats. Regionala handlingsplaner är under utarbetande. För Sametinget är arbetet med att formera partnerskapet en viktig del. I slutet av året har startstödet öppnats i det nya

programmet, men med återflödet av medel från förra programperioden.

Företagsstöd till aktiebolag och handelsbolag

Under programperioden har 42 investeringsstöd beviljats till andra än enskilda företag. 18 stycken till samebyar och resterande 24 stycken till aktie- och handelsbolag, varav fem ägs av kvinnor.

Företagsstöd till enskilda företagare

Sammanlagt har 147 företagsstöd beviljats till mikroföretagare. Av dessa är 25 kvinnliga företagare. Fem av de beviljade stöden har gått till företag utanför rennäringen.

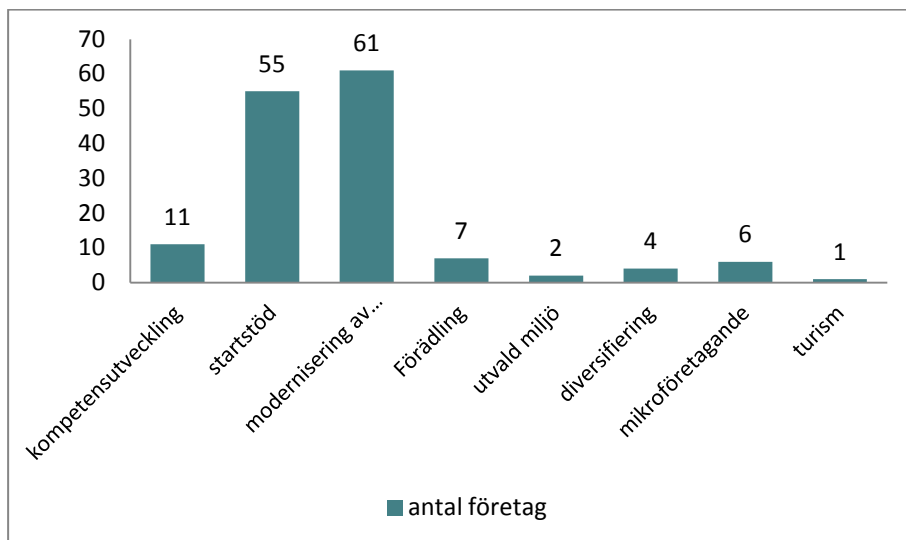

Diagram 5.3. Företagsstöd till enskilda företagare inom Landsbygdsprogrammet 2007-2013

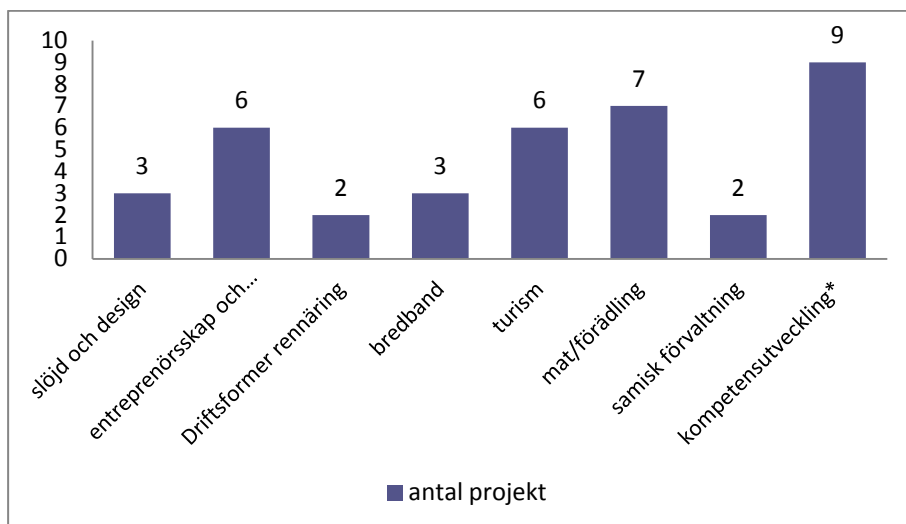

Diagram 5.4. Beviljade projektstöd inom Landsbygdsprogrammet 2007-2013

* Gröna kortet, författarskola, mat, renbruksplaner, renens sjukdomar etc.

Sammanställning av prestationer

Antal ärenden och kostnader för verksamhetsområden under anslaget 1:23 ap.2 "Främjande av rennärigen m.m."

År 2014	Antal ärenden	Kostn. per ärende	Total kostnad
Pristillägg	6 682	82	548 461
Tjernobyl	62	3 382	209 693
Riksgränsstängsel ¹⁸			
Markanvändning	5	17 262	86 310
Medling	—		
Katastrofskadeskydd	40	3 325	133 000
Renmärkesregister	295	2 255	665 353
Bidrag (enl. 35 b §)	3	3 527	10 581
Företagsregister	5 100	34	172 849

Tabell 5.3. Volymer och kostnader i kr för anslag 1:23 ap. 2 år 2014

År 2013	Antal ärenden	Kostn. per ärende	Total kostnad
Pristillägg	6661	83	549 653
Tjernobyl	68	3 186	216 675
Riksgränsstängsel ¹⁹			
Markanvändning	3	18 145	54 434
Medling	-		
Katastrofskadeskydd	15	3 161	47 415
Renmärkesregister	267	2 266	604 905
Bidrag (enl. 35 b §)	3	7 044	21 132
Företagsregister	4 624	36	165 792

Tabell 5.4. Volymer och kostnader i kr för anslag 1:23 ap. 2 år 2013

¹⁸Kostnad per km stängsel är 3 950 kr för 2014

¹⁹Kostnad per km stängsel är 3 820 kr för 2013

År 2012	Antal ärenden	Kostn. per ärende	Total kostnad
Pristillägg	7 023	83	579 896
Tjernobyl	89	2 993	266 351
Riksgränsstängsel ²⁰			1 948 200
Markanvändning	3	17 134	51 402
Medling	—	-	
Katastrofskadeskydd	61	2 985	182 088
Renmärkesregister	170	2 366	402 255
Bidrag (enl. 35 b §)	1	6 986	6 986
Företagsregister	4 943	34	167 288

Tabell 5.5. Volymer och kostnader i kr för anslag 1:23 ap. 2 år 2012

Generellt uppvisar 2014 års styckkostnader för ovanstående prestationer rimliga och acceptabla förändringar. De förändringar som kan utläsas beror på en kombination av en förändring av handläggarnas lönekostnad per tidsenhet och komplexiteten beträffande årets ärenden.

En del prestationer behandlas i löpande text i detta kapitel. I detta avsnitt kommenteras följande prestationer: katastrofskadeskydd, företagsregister och bidrag enligt § 35b rennäringsförordningen.

Bidrag enligt 35a § rennäringsförordningen (1993:384) - Katastrofskadeskydd

Antalet ärenden uppgår till 40 stycken, varav fem avslogs. Kostnaden för de handlagda ärendena har beräknats till 133 tkr. Styckkostnaden 3 325 kr, har ökat med 5 %.

Bidrag enligt 35 b § rennäringsförordningen (1993:384) "Främjande av rennärigen"

Under året har tre ärenden avslutats. Kostnaden för dessa har beräknats till 11 tkr. Styckkostnaden uppgick till 3 526 kronor. I jämförelse med föregående år genererar detta en minskning med 53 %. Dessa ärenden kan vara av mycket olika komplexitet och omfattning.

²⁰Kostnad per km stängsel är 3 400 kr för 2012

Företagsregister

Antalet ärenden har ökat med 10 %. Den totala kostnaden för 5 100 ärenden beräknas till 173 tkr. Styckkostnaden har minskat med 6 %.

MÅLUPPFYLLELSE

I syfte att mäta graden av måluppfyllelse har följande indikatorer valts:

- En bedömning av Sametingets insatser för att utveckla och stärka det samiska näringslivet.
- En bedömning av Sametingets insatser för en samhällsplanering där samiska behov beaktas, särskilt rennäringens behov av mark och vatten.

Insatser för samiskt näringsliv

Regeringens satsning på *Sverige – det nya matlandet* har gett Sametinget möjligheter att synliggöra den samiska matproduktionen. Genom våra insatser ökar intresset för samiskt matföretagande, förädling och dokumentation av traditionell kunskap kring råvaror och mat. Samiskt matföretagande har kunnat utvecklas betydligt snabbare än vad som annars varit möjligt. Den samiska maten förknippas med samisk turism. Det finns närmare hundra företag som har samisk turism och samisk mat som innehåll, heltid eller viss tid. Antalet samiska förädlingsföretag uppgår till ett tjugotal.

Medelavräkningspriset på ren har ökat med 6 % efter förra årets nedgång. Medelpriset exklusive moms uppgick till 52,80 kr/kg för säsongen 2013/14. Kvantiteten kontrollslaktat renkött har ökat med 23 %.

Insatser för samhällsplanering

Renbruksplaner används tillsammans med databasen *iRenmark* för samebyarnas markanvändningsplanering och samråd med exploatörer. Vi fortsätter utvecklingen av samhällsplaneringsverktyg för att kunna redovisa rennäringens markanvändning. Vi bedömer att det fortfarande finns stor okunskap bland beslutsfattare, tjänstemän och exploatörer när det gäller renskötselns behov av

renbetesmarker och de folkrättsliga aspekterna av samernas traditionellt använda marker. För att öka kunskapen på sikt bedrivs ett utåtriktat arbete.

Ett flertal samråd har under året genomförts med andra myndigheter i olika regeringsuppdrag. Naturvårdsverket har föreslagit att Sametinget ska bli en av de ansvariga förvaltningsmyndigheterna för miljökvalitetsmålen. Därutöver föreslås ökade resurser i anslutning till målet samt olika åtgärdsprogram och stöd för renskötseln.

Vi har tagit *Árbediehtu* – traditionell kunskap ett steg vidare genom att delta i och påverka olika samråd med myndigheter samt delta i arbetet med konventionen för biologisk mångfald. Vi har drivit och fått gehör för den traditionella kunskapen i förvaltningsverktyget för rovdjur och renar.

Under 2014 har Sametinget besvarat 201 remisser. Antalet remisser ökar och indikerar att Sametingets roll som remissinstans har befasts.

Bedömning

Vår bedömning är att insatserna under 2014 för ett starkt och utvecklat näringsliv och en samhällsplanering där samiska behov beaktas har varit nödvändiga, effektiva och ändamålsenliga. Den kraftiga ökningen av exploateringar i det samiska området försvårar emellertid Sametingets möjligheter att uppnå målen eftersom möjligheterna att påverka är begränsade. En samlad bedömning med utgångspunkt i de valda indikatorerna är att målet endast delvis är uppfyllt.

Måluppfyllelse för visionen *Bruka utan att förbruka*

Livsmiljöprogrammet *Eallinbiras* ligger till grund för satsningar på renskötselns anpassning till bland annat klimat- och miljöförändringar. Sametingets bedömningar rörande andra förändringar i renskötselområdet, såsom olika former av exploateringar har också sin grund i *Eallinbiras*. Bedömningen av Sametingets bidrag till visionen *Bruka utan att förbruka* utgår ifrån visionens tre övergripande mål.

Övergripande mål 1: *Ett dynamiskt och konkurrenskraftigt näringsliv i hela landet som präglas av öppenhet och mångfald.*

Vår bedömning är att Sametinget på ett bra sätt bidragit till måluppfyllelsen genom de insatser som redovisats i detta kapitel.

Övergripande mål 2: *De gröna näringarna är miljö- och resurseffektiva och har en nyckelroll i Sveriges energiproduktion.*

Åtgärderna inom *Eallinbiras* syftar till att renskötseln ska vara miljö- och resurseffektiv. Sametinget har bidragit till måluppfyllelsen av mål 2 på ett bra sätt genom de insatser som redovisats. Renskötseln kan inte sägas ha någon roll i Sveriges energiproduktion. Dessvärre kan det strategiska målet *"Råvaror från jord och skog bidrar påtagligt till förnybar produktion"* vara ett mål som motverkar renskötselns mål: *"Ett starkt och utvecklat samiskt näringsliv samt en samhällsplanering där samiska behov beaktas"*.

Övergripande mål 3: *De gröna näringarna utmärks av omtanke, ansvarstagande och hög etik.*

Åtgärderna inom livsmiljöprogrammet syftar till att renskötseln ska utmärkas av omtanke, ansvarstagande och hög etik. Internt har vi arbetat med värderingar och etikfrågor och bidrar även här till måluppfyllelsen.

Det är vår bedömning att Sametinget bidrar till att uppfylla regeringens vision *Bruka utan att förbruka*.

Samlad bedömning

En aggregerad bedömning för verksamhetsområdet Samiska näringar och samhällsplanering ger det samlade betyget att målet delvis är uppfyllt.

VILTVÅRD, ERSÄTTNING OCH INVENTERING

MÅL

De skador som rovdjuren orsakar rennärningen ska vara acceptabla.

Åtterrapportering

Sametinget ska till regeringen redovisa

- *Antalet rovdjursförekomster som ersatts med stöd av 9 § andra stycket. viltskadeförordningen (2001:724)*
- *Antalet rovdjursförekomster som ersatts utanför det område som i kartbilaga till betänkandet Samernas sedvanerättsmarker (SOU 2006:14) betecknats som den yttre gränsen för vinterbetesmarkerna samt*
- *Resultatet av rovdjursinventeringen inom renskötselområdet*

Verksamhetsbeskrivning

Sametinget är enligt viltskadeförordningen (2001:724) ansvarig myndighet för att betala ut rovdjursersättningar och ersättningar för samebyarnas kostnader för rovdjursinventering. Sametinget ska verka för att de skador rovdjuren orsakar ska vara acceptabla, det vill säga att skadorna i möjlig mån ska reduceras genom att myndigheten agerar för att förebygga skador orsakade av rovdjur, samt i mån av medelst tillgång utbetalar ersättningar för de viltskador som inträffar.

Verksamheten under året

Baserat på inventeringsresultaten för år 2014 har ersättning lämnats för rovdjursförekomst för sammanlagt 17 550 tkr för 87,75 järvföryngringar. På grund av svåra inventeringsförhållanden för järv och lo har Sametinget i enlighet med 5 § Sametingets föreskrifter (STFS 2007:9) om bidrag och ersättning för rovdjursförekomst i samebyar utbetalat 9 040 tkr i

ersättning till tolv samebyar för järv och 1 422 tkr till två samebyar för lo i Norrbottens län. Ersättning för fyra regelbundna förekomster av järv har utbetalats med 280 tkr. Fem tillfälliga förekomster har utbetalats med 175 tkr.

För 67 loföryngringar har 13 400 tkr utbetalats. På grund av svåra inventeringsförhållanden för lo har Sametinget i enlighet med 5 § STFS 2007:9 om bidrag och ersättning för rovdjursförekomst i samebyar utbetalat 1 422 tkr i ersättning till två samebyar i Norrbottens län. Ersättning för tio regelbundna lodjursförekomster har lämnats med 700 tkr. Ersättning för en vargföryngring har lämnats med 500 tkr. För tolv regelbundna vargförekomster har ersättning lämnats med 960 tkr till åtta samebyar. För 72 tillfälliga förekomster har ersättning lämnats med 2 520 tkr till 37 samebyar. Förekomst av björn har ersatts med 1 615 tkr och förekomst av kungsörn har ersatts med 1 075 tkr kronor.

Statens Naturopsyn i Norge har intygat att en sameby i Norrbottens län är berättigad ersättning för delar av sex järvföryngringar på norsk mark mellan åren 2011-2013, eftersom de bevisligen befunnit sig med sina renar i känt område samt lidit skada av detta. Därför har ersättning lämnats med 500 tkr. I ett domstolsärende från 2013 bifalls att en sameby i Västerbottens län är berättigad full ersättning för loföryngring. Ersättning har lämnats med 100 tkr.

Inventeringsresultatet per föryngring/förekomst på länsnivå är inte jämförbart med den utbetalning som sker på samebynivå. Orsaken är att länen kan redovisa samma föryngring/förekomst fler än en gång eftersom den kan förekomma i olika län. På samebynivå förekommer samma föryngring/förekomst endast en gång. Det slutgiltiga inventeringsresultatet i renskötselområdet 2014 har redovisats av länsstyrelsen.

En ersättning på 500 tkr har lämnats till en sameby i Jämtlands län för skadeförebyggande åtgärder vid rovdjursförekomst enligt 3 § viltskadeförordningen (2001:724).

Ersättning för viltskador 2014 enligt 4 § viltskadeförordningen (2001:724) samt övriga viltskador som härrör från domstolsärenden etc, uppgår totalt till 49 837 tkr. Rovdjursinventeringen 2014 har inte gått att genomföra med ett fullgott resultat, vilket i år innebär att sammanlagt 14 samebyar i Norrbotten är så kallade § 5-fall²¹.

Trots att inventeringsförhållanden i vissa delar av länen varit svåra under 2014, visar trenden en något lägre eller stagnerande rovdjurs-situation i renkötselområdet. Denna slutsats bör dock dras med viss försiktighet på grund av svårigheterna att genomföra rovdjursinventeringar. Nivåerna anses fortfarande höga i förhållande till rennäringens acceptans.

Ersättning om 3 158 tkr har lämnats för samebyarnas rovdjursinventeringsarbete. Fyra samebyar har inte redovisat kostnader för inventering och därmed inte fått ersättning.

Ersättning för massdödade renar enligt 10 § viltskadeförordningen, har lämnats med 413 tkr till åtta samebyar. Tre ärenden är under handläggning och beslutas 2015. I sex fall har järv orsakat massdöd, i två fall har lodjur orsakat massdöd. Tre samebyar har ansökt om ersättning för merarbetskostnader. Dessa handläggs under 2015.

Kostnad för prestationer²²

213 ärenden som rör rovdjursersättningar har handlagts. Kostnaden för beräkning och utbetalning av rovdjursersättningar och inventering under 2014 beräknas till 765 tkr. En genomsnittlig kostnad per ärende uppgår till 3 590 kronor. Det är en minskning med 3 % jämfört med 2013.

²¹ Om en sameby ska få tillämpa § 5 i Viltskadeförordningen, innebär det att större delen av samebyn ej kunnat inventeras. Beslut om att kunna få tillämpa § 5 i en sameby, sker i samråd mellan länsstyrelsen och samebyn. Då används ett genomsnittligt inventeringsresultat för samebyn tre år tillbaka i tiden för den specifika arten.

²² För beräkningsmetod, se Inledning

Kostnad	2012	2013	2014
Per ärende	3 503	3 690	3 590
Totalt	778 000	790 000	765 00

Tabell 6.1. Kostnad för prestationer i kronor

MÅLUPPFYLLELSE

I förhållande till 2013 har rovdjurspopulationen generellt minskat (tabell 6.2). Populationsnivåerna av både järv och lo är lägre i år. På grund av ovanligt svåra inventeringsförhållanden bör inte för stora slutsatser dras. Det krävs fler analyser för att konstatera om rovdjursnivåerna sjunker. Rennäringen anser fortfarande att antalet rovdjur är för högt.

Renslakten har ökat något men ligger ännu på en förhållandevis låg nivå. Marknadsmässiga faktorer samt rovdjurstrycket är viktiga faktorer som har stor påverkan på rennäringens resultat.

Under 2015 fortsätter arbetet att anpassa rovdjurspopulationerna till en toleransnivå på 10 % för samebyarna. Sametinget bidrar till att ett förvaltningsverktyg har införts. Förvaltningsverktyget används i samråden mellan länsstyrelsen och samebyarna och är en förutsättning för att de skador som rovdjuren orsakar rennäringen är acceptabla. Arbetet förväntas pågå 3-4 år innan samtliga samebyar fastställt sin toleransnivå. Det har fortfarande inte skett någon indexbaserad höjning av rovdjursersättningarna individuellt per rovdjur.

Ersättning till samebyarna för viltrelaterade skador har utbetalats. Fortfarande saknas resurser för att kunna ersätta samebyarnas kostnader för inventering fullt ut.

Bedömning

Eftersom toleransnivåerna för samtliga samebyar inte är fastställda och det saknas resurser, t ex ett eget anslag för skadeförebyggande åtgärder samt en "indexbaserad höjning av rovdjursersättningarna", bedömer vi att målet "acceptabla skador" inte är uppfyllt.

2014 ²³	Järvför- yngringar ²⁴ säker + sannolik	Regel- bunden järv- förekomst	Tillfällig järv- förekomst	Lodjurs- för- yngringar ²⁵	Regel- bunden lodjurs- förekomst	Tillfällig lodjurs- före- komst	Regel- bunden vargföre- komst	Tillfällig varg- förekomst
Norrbotten (BD)	25	2	5	17	8	0	0	22
Norge (BD) ²⁶	1,25	0	0	0,5	0	0	0	0
Finland	0,5	0	0	1,5	0	0	0	0
Väster- botten (AC)	29	1	0	14	5	0	6	13
Norge (AC)	1	0	0	0	0	0	0	0
Jämtland (Z)	29,5	0	0	21	0	0	4	33
Väster- norrl. (Y)	0,5	0	0	0	0	0	0	0
Norge (Z)	1	0	0	17	0	0	4	3
Dalarna (W) 0,5 delas Norge	4	0	0	0	2	0	0	2
SUMMA	91,75	3	5	71	15	0	14	73

Tabell 6.2. Resultat av länsstyrelsernas rovdjursinventering i renkötselområdet 2014.

²³ Observera att inventeringsresultatet per föryngring/förekomst på länsnivå inte är jämförbart med den utbetalning som sker på samebynivå. Länen kan redovisa samma föryngring/förekomst fler än en gång eftersom denna kan förekomma i olika län, medan på samebynivå förekommer samma föryngring/förekomst endast en gång.

²⁴ 45,23 järvföryngringar (12 samebyar) redovisas inte i tabell 6.2 (=ett uppskattat genomsnitt i enlighet med 5 § STFS 2007:9).

²⁵ 7,11 lodjursföryngringar (2 samebyar) i Norrbottens län redovisas inte i tabell 6.2 (=ett uppskattat genomsnitt i enlighet med 5 § STFS 2007:9).

²⁶ Antal rovdjur utanför den yttre gränsen för vinterbetesmarkerna = rapportering för Norge

2013	Järv- föryngringar säker + sannolik	Regel- bunden järv- förekomst	Tillfällig järv- förekomst	Lodjurs- föryngringar	Regel- bunden lodjurs- förekomst	Tillfällig lodjurs- förekomst	Regel- bunden varg- förekomst	Tillfällig vargförekomst
Norrbottnen (BD) ²⁷	46	2	10	32	1	2	2	7
Norge (BD) ²⁸	9	0	0	0,5	0	0	0	0
Finland	1	0	0					
Västerbotten (AC)	28,3	1	2	23	1	0	2	4
Norge (AC)	1	0	0	0	0	0	0	0
Jämtland (Z)	23	1	0	15	0	0	4	16
Norge (Z)	0	0	0		0	0	0	0
Västern (Y)	0	6	1	16	0	0	2	3
Dalarna (W)	2	0	0	2	0	0	4	6
Norge (W)	0,5	0	0	0	0	0	0	0
SUMMA	110,8	10	13	88,5	2	2	14	36

Tabell 6.3. Resultat av länsstyrelsens rovdjursinventering i renkötselområdet 2013. Siffror från Viltskadecenter.

2012	Järv- föryngringar säker + sannolik	Regel- bunden järv- förekomst	Tillfällig järv- före- komst	Lodjurs- föryngringar	Regel- bunden lodjurs- förekomst	Tillfällig lodjurs- förekomst	Regel- bunden varg- förekomst	Tillfällig vargförekomst
Norrbottnen (BD)	71 varav 1 delas med (AC)	2	6	46+3,5 enligt § 5. 1 delas m (AC)	1	3	0	9
Norge (BD) ²⁹	11,5 Norge	0	0	1	0	0	0	0
Finland	1 Finland							
Västerbotten (AC)	28,5 varav 1 delas med (Z), 1 delas med (BD)	0	0	34,5 varav 1 delas med (Z), 2 delas m (BD)	0	0	0	6
Norge (AC)	0,5	0	0	0	0	0	0	0
Jämtland (Z)	26 varav 1 delas m (AC)	1		33 varav 1 delas m (AC), 2 delas m (Y)	0	1	1	18
Norge (Z)	2	0	0	0	0	0	0	0
Västern (Y)	0	2	1	28 varav 2 delas m (Z)	0	0	0	7
Dalarna (W)	1	0	0	3	0	0	4	13
SUMMA	139,5	5	7	144	1	4	5	53

Tabell 6.4. Resultat av länsstyrelsernas rovdjursinventering i renkötselområdet 2012.

²⁷ 5 § STFS 2007:9. 22,16 järvföryngringar till 5 samebyar i Norrbottens län

²⁸ Antal rovdjur utanför den yttre gränsen för vinterbetesmarkerna = rapportering för Norge

²⁹ Antal rovdjur utanför den yttre gränsen för vinterbetesmarkerna = rapportering för Norge

UPPDRAG

JÄMSTÄLLDHETSINTEGRERING

Sametingets övergripande jämställdhetsmål

Sametingets långsiktiga mål är: *"Samiska kvinnor och män ska ha samma rättigheter, möjligheter och skyldigheter inom alla områden i livet. Det gäller eget arbete och försörjning, inflytande i samhället, vård av hem och barn samt kroppslig integritet".*

Genom arbete med attityder, normer och värderingar inom det samiska samhället ska målet uppnås. Alla aktiviteter Sametinget genomför ska bidra till att förändra de normer och föreställningar som finns.

(Handlingsplan för Jämställdhetsintegrering på Sametinget 2014)

Bakgrund

Under 2013 fick Sametinget som en av 18 myndigheter i uppdrag att delta som pilotmyndighet i regeringens satsning *Jämställdhetsintegrering i Myndigheter (JiM)*. Sametinget beviljades 980 tkr i medel till jämställdhetsutveckling av kärnverksamheten.

Kärnverksamheten för Sametinget avser den del av organisationen som riktas mot medborgare. I enlighet med sametingslagen ingår även samhällsbyggande, socialt arbete. Därför kan jämställdhetssatsningar på kärnverksamhet riktas både mot medborgare och mot den egna verksamheten.

Verksamhetsbeskrivning

I 2013 års regleringsbrev gav regeringen Sametinget i uppdrag att ta fram en verksamhetsplan för hur myndigheten ska bedriva utvecklingsarbete för att nå regeringens jämställdhetspolitiska mål (L2012/3178 L2012/3395).

Jämställdhetsarbetet ska följa Sametingets uppdrag enligt sametingslagen *"att verka för en levande samisk kultur, ta initiativ till verksamheter och föreslå åtgärder som främjar denna kultur."*

Vid beslut som rör individer ska Sametinget enligt förordning (SFS 2009:1395) med instruktion för Sametinget analysera konsekvenserna för kvinnor respektive män av de beslut som fattas. Individbaserad statistik ska genomgående presenteras och analyseras med kön som övergripande indelningsgrund, om det inte finns särskilda skäl mot detta.

Verksamheten under året

Dokumentet *Handlingsplan för Jämställdhetsintegrering på Sametinget 2014* bygger på Sametingets jämställdhetsprogram och åtgärdsförslag som framförts i tidigare jämställdhetsarbete³⁰ där det gjorts undersökningar av det jämställdhetspolitiska läget bland samer. I april anställdes en jämställdhetsutvecklare med genusvetenskaplig och intersektionell högskolekompetens för att bistå Sametinget med fortbildning av personal och genomgång av kärnverksamheten.

Fortbildning av personal

Personalen har introducerats i jämställdhetsarbetets grunder. Föreläsningar och workshops har hållits i syfte att öka kunskaperna om normer och hur de kan påverka beslutsfattandet. En översyn har gjorts av myndighetens webbsidor och information så att den inte upprätthåller skeva bilder av mäns och kvinnors aktörskap eller verksamhet i det samiska samhället. Flera anställda har deltagit i fortbildning i form av specialinriktade föreläsningar och kurser som hållits av JiM, till exempel Gender Budgeting, Jämställd

³⁰ Rapport: Regeringsuppdraget "En särskild satsning för att stärka samiska kvinnors delaktighet i samhällslivet" (IJ2009/1924/DISK, IJ2009/1958/DISK), se <http://www.sametinget.se/23663>

kommunikation och Jämställd bidrags-handläggning. Särskild vikt har lagts vid informatörers och controllers kompetenshöjning. Seminarier har hållits i arbetsgrupper och med enskilda medarbetare för att integrera jämställdhet i arbetsrutinerna.

Översyn har startat med avseende på lika möjligheter och rättigheter

Verksamhetens styrdokument, policys, planer, arbetsrutiner, statistik, bidragsgivning, återrapporteringskrav och liknande, har analyserats för att säkerställa att Sametinget inte åstadkommer en snedfördelning av medel eller möjligheter. Detta arbete behöver följas upp under 2015.

Språkfrågan

Sametinget ser en skev könsrepresentation inom språkområdet. Eftersom ett genusmönster uppträder i ansökningarna av språkmedel, kan frågan om språkutveckling och språkanvändning härröra ur ojämställdhet. Frågan om skollagen är diskriminerande i kraft av diskrimineringslagen har beaktats. Det kan också vara så att ojämställdheten uppstår ur den gängse könsarbetsdelningen där kvinnor dominerar de yrkesgrupper som omfattas av minoritets-språklagen, det vill säga vård, skola och omsorg. För eventuella riktade behovsinsatser behövs en djupare analys.

Samverkan

Samverkan har skett med Diskrimineringsombudsmannen, Jordbruksverket, Nordiska Sekretariatet för Genusforskning, Länsstyrelsernas jämställdhetsgrupp, Queering

Sápmi och SSR. Arbetet har också rapporterats till Sametingets styrelse.

Sametinget har deltagit i Jämställdhetsrådet och till jämställdhetsministern framfört behovet av att ett överordnat departement gör en könskonsekvensanalys, så att inte Sametinget får överta en ojämställd budget från departementet.

Sametingets jämställdhetsutvecklare har deltagit i en arbetsgrupp bestående av jämställdhetsexperter från sex länsstyrelser och Jordbruksverket, som på uppdrag av Jordbruksverket sett över ansökningsreglerna för bidrag i de Regionala Handlingsplanerna (RHP).

Sametinget har föreläst om jämställdhetsarbetet inför *Nordiskt Forum* i Malmö (världskonferens med FN-delegater och ministrar närvarande), hållit workshops om diskriminering och jämställdhet, samt deltagit vid en seminariedag om genusperspektiv på renkötseln anordnad av Svenska Samernas Riksförbund.

Uppdraget ska redovisas till regeringen senast den 31 mars 2015. Sametinget har fått förlängt jämställdhetsuppdrag för perioden 2015-2018.

AVRAPPORTERADE UPPDRAG

Förteckning över avrapporterade Uppdrag	Diarienummer vid rapportering	
<i>Landsbygdsprogrammet 2007-2013</i>	2013-77 (a. a.)	s. 51
<i>Landsbygdsprogrammet 2014-2020</i>	7.2.1-2014-1160 / 7.2.1-2014-1709	s. 51
<i>En märkbar positiv förändring i företagens vardag, förenklingsarbete</i>	1.3.7-2014-613	
<i>Samiska språkcentrum</i>	8.2.9-2014-1461	s. 22
<i>Hemsida om nationella minoriteter</i>	1.3.8-2014-1790	s. 27
<i>Synliggörande av samisk mat och matkultur</i>	1.3.8-2013-536	s. 49
<i>Utvecklingsarbete för jämställdhetsintegrering</i>	1.3.8-2013-1110	s. 60
<i>Effektiv intern styrning och kontroll</i>	1.2.2-2014-441	

ÖVRIG ÅTERRAPPORTERING

Prognoser

Utgiftsprognoser för 2014-2018 för samtliga anslag har lämnats i statsredovisningssystemet Hermes enligt fastställd tidsplan. Prognoserna har kommenterats i förhållande till föregående prognostillfälle och i förhållande till budgeten.

Statsstödsrapportering

Sametinget har enligt fastställd tidsplan till regeringskansliet (Landsbygdsdepartementet) redovisat utfallet av de statliga stöd som lämnats inom myndighetens verksamhetsområde i enlighet med instruktionen i regleringsbrevet.

FINANSIELL REDOVISNING

RESULTATRÄKNING

(tkr)	Not	2014	2013
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1	65 092	61 070
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	295	167
Intäkter av bidrag	3	6 875	6 619
Finansiella intäkter	4	134	30
Summa		72 396	67 886
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	5	-39 587	-39 424
Kostnader för lokaler		-2 366	-2 533
Övriga driftkostnader	6	-29 412	-25 452
Finansiella kostnader	7	-89	-29
Avskrivningar och nedskrivningar		-2 055	-2 158
Summa		-73 509	-69 596
Verksamhetsutfall		-1 113	-1 710
Transfereringar			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag och ersättningar		123 026	124 946
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag		2 317	1 494
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	8	5 159	5 132
Lämnade bidrag och ersättningar	9	-130 503	-131 572
Saldo		0	0
Årets kapitalförändring	10	-1 113	-1 710

BALANSRÄKNING

(tkr)	Not	2014-12-31	2013-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling	11	513	552
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	12	2 205	2 893
Summa		2 718	3 445
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	13	56	88
Maskiner, inventarier, fordon m.m.	14	1 843	1 174
Summa		1 899	1 262
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		113	71
Fordringar hos andra myndigheter	15	807	825
Övriga kortfristiga fordringar	16	315	969
Summa		1 235	1 864
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	17	1 664	1 729
Upplupna bidragsintäkter	18	3 319	2 269
Övriga upplupna intäkter	19	140	97
Summa		5 122	4 095
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	20	5 243	4 636
Summa		5 243	4 636
SUMMA TILLGÅNGAR		16 218	15 302

(tkr)		2014-12-31	2013-12-31
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital	21		
Statskapital	22	3 132	3 567
Balanserad kapitalförändring		19	19
Kapitalförändring enligt resultaträkningen		-1 113	-1 710
Summa		2 038	1 876
Avsättningar			
Övriga avsättningar	23	430	418
Summa		430	418
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	24	2 239	2 382
Räntekontokredit i Riksgäldskontoret	25	198	355
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	26	1 872	1 898
Leverantörsskulder		3 163	2 612
Övriga kortfristiga skulder	27	789	761
Summa		8 259	8 009
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	28	3 777	3 254
Oförbrukade bidrag	29	1 714	1 746
Summa		5 491	5 000
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		16 218	15 302

ANSLAGSREDOVISNING

Anslag (tkr)		Ingående över- förings- belopp	Årets tilldelning enl regle- ringsbrev	Omdis- ponerat anslags- belopp	Indrag- ning	Totalt dispo- nibelt belopp	Ut- gifter	Utgående över- förings- belopp
	Not							

Uo 1 3:1 Ramanslag

Sametinget

ap.1 Sametinget	30	-24	36 819			36 795	-37 407	-612
ap.3 Samefonden	31		1 500			1 500	-1 500	0

Uo 1 7:1 Ramanslag

Åtgärder för nationella minoriteter

ap.12 Nationellt uppföljningsansvar	32	1	2 200		-1	2 200	-2 193	7
ap.13 Statsbidrag till kommuner och landsting i förvaltningsområden m.m	33	51	17 290	-180	-51	17 110	-16 751	359
ap.14 Samiska språkcentrum	34	6	6 000		-6	6 000	-5 876	124
ap.15 Hemsida om nationella minoriteter	35	87	1 200		-87	1 200	-1 193	7

Anslag (tkr)	Not	Ingående över- förings- belopp	Årets tilldelning enl regle- ringsbrev	Omdis- ponerat anslags- belopp	Indrag- ning	Totalt dispo- nibelt belopp	Utgifter	Utgående över- förings- belopp
Uo 17 1:2 Ramanslag								
Bidrag till allmän kultur- utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete								
ap.5 Bidrag till samisk kultur	36	99	14 407		-99	14 407	-14 407	0
Uo 23 1:23 Ramanslag								
Främjande av rennäringen m.m								
ap.2 Främjande av rennäring	37	9	104 705		-9	104 705	-106 907	-2 202
ap.3 Kostnader för same- byarnas inventering av rovdjur	38	63	3 210		-63	3 210	-3 158	52
TOTAL SUMMA		292	187 331	-180	-316	187 127	-189 392	-2 265

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR

Alla belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) om inget annat anges. Till följd av detta kan summeringsdifferenser förekomma.

Redovisningsprinciper

Tillämpade redovisningsprinciper

Sametingets bokföring följer god redovisningssed och förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring samt Ekonomistyrningsverket (ESV:s) föreskrifter och allmänna råd till denna.

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna.

I enlighet med ESV:s föreskrifter till 10 § FBF (Förordning om myndigheters bokföring) tillämpar myndigheten brytdagen den 5 januari. Efter brytdagen har fakturor överstigande 10 tkr bokförts som periodavgränsningsposter. Motsvarande beloppsgräns föregående år var 10 tkr.

Kostnadsmässig anslagsavräkning

Semesterdagar som intjänats före år 2009 avräknas fr.o.m. år 2009 anslaget först vid uttaget enligt undantagsbestämmelsen. Utgående balans år 2013; 581 tkr, har år 2014 ökat med 0 tkr. Antalet dagar har emellertid minskat från 237 till 233.

Avvikelser från ekonomiadministrativa regler

Bestämmelser i 2 kap. 1 § Kapitalförsörjningsförordningen (2011:210) gällande finansiering av anläggningstillgångar med lån i Riksgäldskontoret, har inte tillämpats vid finansiering av anläggningstillgångar under anslaget 1:23 *Främjande av rennäringen m m*. Sådana investeringar har finansierats från anslaget. Avvikelsen är i enlighet med Sametingets regleringsbrev.

Upplysningar av väsentlig betydelse

Sametinget har under 2014 erhållit retroaktiva krediteringar av inbetalda pensionspremier avseende styrelseordförande. Krediteringen uppgår till 1188 tkr, varav 123 tkr avser räntetäckter och 1065 tkr premier avseende PA-03. Förtroendevalda har enligt nuvarande lagstiftning och pensionsavtal inte rätt till tjänstepension. Premier har löpande inbetalts till SPV för styrelseordförandes pensioner. Statens Tjänstepensionsverk (SPV) har återbetalt pensionspremierna retroaktivt inklusive ränta.

Sametinget har under 2014 inlämnat en hemställan till fackdepartementet att regeringen ska frånga reglerna för Sametinget i det statliga pensionsavtalet PA03, om att endast arbetstagare kan erhålla tjänstepension. Hemställan är under behandling, men det är oklart om och när en eventuell förändring sker. Det föreligger således en viss grad av osäkerhet, om Sametinget får behålla hela krediteringen. Sametinget har, efter rekommendation och rådgivning av ESV, valt att bokföra krediteringen av pensionspremierna som en kostnadsreducering på förvaltningsanslaget (anslag 3:1 ap.1).

Värderingsprinciper

Anläggningstillgångar

Enligt ESV:s allmänna råd till 5 kap. 1 § FÅB bör gränsen för mindre värde sättas med utgångspunkt i ett anskaffningsvärde som understiger ett halvt prisbasbelopp. Sametingets styrelse har fastställt beloppsgränsen för anläggningstillgångar till 21 tkr, vilket har gällt fr.o.m. räkenskapsåret 2010. Större anskaffningar av likartade tillgångar redovisas som anläggningstillgångar även om respektive tillgång är av mindre värde.

Som anläggningstillgångar redovisas egenutvecklade dataprogram, förvärvade licenser och rättigheter samt maskiner, fordon och inventarier som har ett anskaffningsvärde om minst 21 tkr och en beräknad livslängd som uppgår till lägst tre år. Beloppsgränsen för förbättringsutgifter på annans fastighet är 21 tkr. Avskrivningstiden för förbättringsutgifter på annans fastighet uppgår till högst den återstående giltighetstiden på hyreskontraktet, dock längst tre år. Avskrivning sker enligt linjär avskrivningsmetod. Avskrivning under anskaffningsåret sker från den månad tillgången tas i bruk.

Tillämpade avskrivningstider

3 år	Förbättringsutgifter på annans fastighet Datorer och kringutrustning Maskiner och tekniska anläggningar Bilar och transportmedel Övriga inventarier
5 år	Immateriella anläggningstillgångar Inredningsinventarier t o m 2005-12-31
10 år	Inredningsinventarier

Omsättningstillgångar

Fordringar har tagits upp till det belopp varmed de beräknas inflyta. Fordringar i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

Skulder

Skulderna har tagits upp till nominellt belopp. Skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

Ersättningar och andra förmåner

I ersättning ingår totala ersättningar för styrelseledamöter och ersättare, dvs även ersättning för möten vid plenum.

Styrelseledamöter / andra styrelseuppdrag	Förmån	Ersättning
Håkan Jonsson, Ordförande		693
Ol-Johan Sikku, vice ordförande		341
Josefina Lundgren Skerk, ledamot		157
Lars Jonas Johansson, ledamot		132
Jan Rannerud, ledamot /JCR Rennäring AB (556382-1007), ledamot		120
Ingrid Inga, ledamot		133
Marita Stinnerbom, ledamot, /Renprodukter i Västerbotten AB, (556332-9082), ersättare/		112
Ersättare	Förmån	Ersättning
Oscar Sedholm		99
Christina Åhren		38
Sofia Mörtlund		20
Lars-Paul Kroik		26
Katarina Sevä		29
Britt Sparrok		39
Per Mikael Utsi		42
Ledande befattningshavare / styrelseuppdrag	Förmån	Ersättning
Stefan Mikaelsson, Ordförande		136
Inez Svonni-Fjällström, kanslichef		649

Anställdas sjukfrånvaro

Uppgifter om sjukfrånvaro, se sid 18 i resultatredovisningen. I tabellen redovisas anställdas totala sjukfrånvaro i förhållande till den sammanlagda ordinarie arbetstiden. Vidare redovisas andel av totala sjukfrånvaron under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer. I tabellen redovisas också sjukfrånvaro fördelat på kön och ålder i förhållande till respektive grupps sammanlagda ordinarie arbetstid. Sjukfrånvaron redovisas i procent.

Sjukfrånvaro	2014	2013
Totalt	3,6%	3,4%
Andel 60 dagar eller mer	77,3%	37,1%
Kvinnor	4,5%	4,4%
Män	2,3%	2,1%
Anställda - 29 år	-	-
Anställda 30 år - 49 år	6,3%	5,8%
Anställda 50 år -	1,4%	1,5%

Sjukfrånvaro för en särskild grupp lämnas inte om antalet anställda är högst tio eller om uppgiften kan hänföras till en enskild individ. Antalet anställda i gruppen -29 år understiger tio personer.

NOTER

Resultaträkning (tkr)

		2014	2013
Not	1 Intäkter av anslag		
	Intäkter av anslag	65 092	61 070
	Summa	65 092	61 070
	<i>Intäktsökningen beror främst på en ökning av anslagsavräknade kostnader i och med nyttjandet av anslagskredit beträffande anslag 1:23 ap.2, Främjande av rennärningen (-2 202 tkr), och 3:1 ap.1, Sametinget (-612 tkr).</i> <i>Intäktsökningen är i praktiken ännu större, eftersom Sametinget under året erhållit retroaktiv kreditering av pensionspremier med beloppet 1 188 tkr (inklusive räntor). Sametinget har i redovisningen reducerat kostnader för pensionspremier och bokfört ökade intäktsräntor på förvaltningsanslaget. Förvaltningsanslaget har belastats med kostnader i samband med reglering av underskott i budgeten beträffande EU-programmen, Landsbygdsprogrammet och Interreg IVA Sápmi á 1 578 tkr.</i>		
	Sambandet mellan intäkter av anslag enligt anslagsredovisningen och resultaträkningen		
	Anslagsutfall enligt anslagsredovisningen	189 392	186 418
	Intäkter av anslag enligt resultaträkningen	-65 092	-61 070
	Årets nettoanskaffningar av anläggningar som har finansierats direkt via anslag	-1 275	-322
	Uttag av semesterdagar, intjänade före år 2009	0	-80
	Erhållna medel från statens budget för finansiering av bidrag	-123 026	-124 946
Not	2 Intäkter av avgifter och andra ersättningar		
	Intäkter enligt 4 § avgiftsförordningen	220	85
	Intäkter av offentligrättsliga avgifter	7	18
	Realisationsintäkt vid försäljning av maskiner, inventarier och fordon	0	42
	Övriga intäkter av avgifter och andra ersättningar	68	22
	Summa	295	167
Not	3 Intäkter av bidrag		
	<i>Bidrag från statliga myndigheter</i>		
	Regeringen - Kartläggning språk	230	0
	FORMAS - Forskningsinformation Klimat och Ren	4	4
	Länsstyrelsen - Interreg IV A Nord/Sápmi	598	1 049
	Länsstyrelsen – Renräkning	74	0

	2014	2013
Statens Jordbruksverk - Landsbygdsprogrammet	2 002	3 506
Sveriges Lantbruksuniversitet - Buolvas Buolvvai	66	45
Länsstyrelsen - Projekt Rennäringens ambassadörer	0	-44
Regeringen – Jämställdhetsintegrering	474	0
Statens Jordbruksverk - Projekt Samisk Mat	735	134
Regeringen - Samiskt parlamentariskt råd	889	62
Länsstyrelsen - Interregprojekt SÁFA 2	837	1 305
Trafikverket – Vägföreningar	330	358
Regeringen - Utveckling minoritet.se	178	0
Arbetsförmedlingen - Stöd nystatsjobb	2	
Tillväxtverket – Näringslivsutveckling	228	0
<i>Bidrag från icke-statliga myndigheter</i>		
Region Jämtland – Näringslivsutveckling	228	
Samefonden		200
Summa	6 875	6 619

Intäktsökningen beror i hög grad på erhållna intäkter från nya projekt, främst Samisk näringslivsutveckling, Jämställdhetsintegrering samt att intäkterna till Samiskt Parlamentariskt råd ökat. Samtidigt uppvisar Landsbygdsprogrammet och interreg-projekten större intäktsminskningar. När det gäller Landsbygdsprogrammet har TA-medlen minskat avsevärt och Sametinget har finansierat underskottet, 1 347 tkr, från förvaltningsanslaget.

Not 4 Finansiella intäkter

Ränta på räntekonto i Riksgäldskontoret	9	30
Övriga finansiella intäkter	125	0
Summa	134	30

Ökningen av finansiella intäkter beror på ränteintäkter, 123 tkr, avseende den i not 1 nämnda retroaktiva krediteringen av pensionspremier

Not 5 Kostnader för personal

Lönekostnader (exkl arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal)	25 159	25 293
Övriga kostnader för personal	14 428	14 131
Summa	39 587	39 424

		2014	2013
Not	6 Övriga driftkostnader		
	Kostnader för resor, annonsering mm	6 284	6 803
	Inöp av varor	4 164	3 416
	Inköp av tjänster	7 781	5 917
	Kostnader för telekommunikation och post	1 032	1 508
	Övrigt	10 151	7 808
	Summa	29 412	25 452
	Ökade driftkostnader i kategorin "Övrigt" beror främst på ökade kostnader för underhållsarbeten avseende Riksgränsstängsel (+2 171 tkr). Även kostnaden för inköp av varor har ökat, vilket främst beror på stora inköp av stängsel till verksamheten för Riksgränsstängsel (+802 tkr). När det gäller inköp av tjänster beror detta på ökade kostnader för konsulttjänster. Kostnader för telekommunikation och post har minskat. Sametingets resekostnader har minskat, delvis beroende på ökad användning av Sametingets videokonferensutrustning. Från och med 2014 tillhör kostnader för resor, annonser och representation samma kategori. Jämförelsetal för år 2013 har räknats om.		
Not	7 Finansiella kostnader		
	Ränta på räntekonto i Riksgäldskontoret	9	9
	Ränta på lån i Riksgäldskontoret	11	1
	Övriga finansiella kostnader	69	19
	Summa	89	29
	Ökningen av finansiella kostnader beror på räntekostnader kopplade till retroaktiv debitering av pensionspremier från Statens Tjänstepensionsverk.		
Not	8 Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag		
	Samefonden - Bidrag till samisk kultur och samiska organisationer	5 159	5 132
	Summa	5 159	5 132
Not	9 Lämnade bidrag		
	Statliga myndigheter (exklusive affärsverken)	-5 184	-4 625
	Organisationer och ideella föreningar	-39 674	-44 069
	Samebyar	-67 022	-64 713
	Enskilda personer	-18 622	-18 165
		-130 503	-131 572
Not	10 Årets kapitalförändring		
	Årets avskrivningar på anslagsfinansierade anläggnings-		
	tillgångar (anslag 1:23 ap. 2, Främjande av rennäringen)	-1 113	-1 710
	Summa	-1 113	-1 710

Balansräkning (tkr)

		2014-12-31	2013-12-31
Not	11 Balanserade utgifter för utveckling		
	Ingående anskaffningsvärde	1 517	1 431
	Årets anskaffningar	318	86
	Summa anskaffningsvärde	1 835	1 517
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-965	-677
	Årets avskrivningar	-357	-288
	Summa ackumulerade avskrivningar	-1 322	-965
	Utgående bokfört värde	514	552
Not	12 Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		
	Ingående anskaffningsvärde	11 388	10 136
	Årets anskaffningar	288	1 252
	Summa anskaffningsvärde	11 676	11 388
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-8 495	-7 080
	Årets avskrivningar	-977	-1 415
	Summa ackumulerade avskrivningar	-9 472	-8 495
	Utgående bokfört värde	2 205	2 893
Not	13 Förbättringsutgifter på annans fastighet		
	Ingående anskaffningsvärde	626	537
	Årets anskaffningar	0	89
	Summa anskaffningsvärde	626	626
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-538	-537
	Årets avskrivningar	-32	-1
	Summa ackumulerade avskrivningar	-571	-538
	Utgående bokfört värde	56	88

		2014-12-31	2013-12-31
Not	14 Maskiner, inventarier, fordon m.m.		
	Ingående anskaffningsvärde	10 502	9 864
	Årets anskaffningar	1 359	744
	Årets försäljningar/utrangeringar, anskaffningsvärde	0	-106
	Summa anskaffningsvärde	11 861	10 502
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-9 328	-8 979
	Årets avskrivningar	-690	-455
	Årets försäljningar/utrangeringar, avskrivningar	0	106
	Summa ackumulerade avskrivningar	-10 018	-9 328
	Utgående bokfört värde	1 843	1 174
Not	15 Fordringar hos andra myndigheter		
	Fordran ingående mervärdesskatt	726	787
	Kundfordringar hos andra myndigheter	80	38
	Summa	807	825
Not	16 Övriga kortfristiga fordringar		
	Fordringar hos anställda	17	26
	Kontantkassa	9	9
	Övrigt	288	933
	Summa	315	969
	<i>Minskningen jämfört med föregående år beror på att utbetalda förskott för tidigarelagd slakt (transfereringsverksamhet) i enlighet med Sametingets föreskrift (STFS) 2009:1 var betydligt lägre på balansdagen 2014 (288 tkr) än 2013 (818 tkr).</i>		
Not	17 Förutbetalda kostnader		
	Förutbetalda hyreskostnader	415	379
	Övriga förutbetalda kostnader	1 249	1 350
	Summa	1 664	1 729
	<i>326 tkr utgör inomstatliga förutbetalda kostnader. I likhet med föregående år består en stor del av de övriga kostnaderna av material för riksgränstängsel, 586 tkr.</i>		
Not	18 Upplupna bidragsintäkter		
	Länsstyrelsen - Interreg IV Sápmi	869	816
	Länsstyrelsen - Interreg Sáfa 2	807	1 308
	Statens Jordbruksverk - Landsbygdsprogrammet	1 043	-1
	Övriga	600	146
	Summa	3 319	2 269
	<i>Ökningen mot föregående år beror på att en stor bidragsinbetalning på 1 042 tkr avseende Landsbygdsprogrammet inkommit efter balansdagen.</i>		

		2014-12-31	2013-12-31	
Not	19	Övriga upplupna intäkter		
		Upplupna avgiftsintäkter, utomstatliga	0	0
		Upplupna avgiftsintäkter, inomstatliga	140	97
		Summa	140	97
Not	20	Avräkning med statsverket		
		Anslag i icke räntebärande flöde		
		Ingående balans	4 617	1 111
		Redovisat mot anslag	150 486	146 797
		Medel hänförbara till transfereringar m. m. som betalats till icke räntebärande flöde	-151 070	-143 291
		Fordringar avseende anslag i icke räntebärande flöde	4 033	4 617
		Anslag i räntebärande flöde		
		Ingående balans	-123	-128
		Redovisat mot anslag	38 907	39 622
		Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-38 319	-39 617
		Återbetalning av anslagsmedel	147	0
		Fordringar avseende anslag i räntebärande flöde	612	-123
		Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag		
		Ingående balans	581	662
		Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	0	-80
		Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	581	581
		Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto		
		Ingående balans	-440	-435
		Inbetalningar i icke räntebärande flöde	6 537	2 834
		Utbetalningar i icke räntebärande flöde	-157 150	-146 129
		Betalningar hänförbara till anslag och inkomstitlar	151 070	143 291
		Övriga skulder på statens centralkonto	17	-440
		Summa Avräkning med statsverket	5 243	4 636

Not 21 Myndighetskapital

Specifikation förändring av myndighetskapitalet	Statskapital	Balanserad kapitalförändring, anslagsfinansierad verksamhet	Kapitalförändring enligt resultaträkning	Summa
Ingående balans 2014	3 567	19	-1 710	1 876
Föregående års kapitalförändring	-1 710	0	1 710	0
Årets kapitalförändring	0	0	-1 113	-1 113
Årets anskaffning av anslagsfinansierade anläggningstillgångar	1 275	0	0	1 275
Summa årets förändring	-435	0	597	162
Utgående balans 2014	3 132	19	-1 113	2 038

	2014-12-31	2013-12-31
Not 22 Statskapital		
Varav statskapital utan avkastningskrav	3 132	3 567
Utgående balans	3 132	3 567
Not 23 Övriga avsättningar		
Kompetensväxlings- och kompetensutvecklingsåtgärder		
Ingående balans	418	358
Årets avsättning	62	60
Årets upplösning	-50	0
Utgående balans	430	418

Efter överenskommelse med de fackliga organisationerna har 50 tkr använts för delfinansiering av studiebesöket i Kautokeino i samband med personalkonferensen i september 2014.

Sametinget gör bedömningen att cirka 100 tkr av avsättningsmedlen kommer att nyttjas under år 2015.

Not 24	Lån i Riksgäldskontoret		
	Avser lån för investeringar i anläggningstillgångar.		
	Ingående balans	2 382	1 412
	Under året nyupptagna lån	722	1 555
	Årets amorteringar	-866	-585
	Utgående balans	2 239	2 382
	Beviljad låneram enligt regleringsbrev	2 800	2 600
	Utnyttjad låneram	2 239	2 382
	<i>Lån i Riksgäldskontoret har inte upptagits för investeringar som gjorts i december 2014 och är därmed inte inräknade i utnyttjad låneram ovan.</i>		
Not 25	Räntekontokredit i Riksgäldskontoret		
	Beviljad räntekontokredit i Riksgäldskontoret enligt regleringsbrevet	5 000	5 000
	Utgående skuld på räntekontot	198	355
	Summa	198	355
Not 26	Kortfristiga skulder till andra myndigheter		
	Arbetsgivaravgifter	743	737
	Leverantörsskulder andra myndigheter	1 129	1 161
	Summa	1 872	1 898
Not 27	Övriga kortfristiga skulder		
	Personalens källskatt	700	745
	Övrigt	269	16
	Summa	969	761
Not 28	Upplupna kostnader		
	Upplupna semesterlöner inklusive sociala avgifter	2 572	2 278
	Övriga upplupna löner inklusive sociala avgifter	193	504
	Övriga upplupna kostnader	1 013	472
	Summa	3 777	3 254
	<i>Upplupna kostnader har ökat med 523 tkr jämfört med föregående år. Många leverantörsfakturor avseende år 2014 inkom till Sametinget efter brytdagen, den 5:e januari, 2015. Semesterlöneskulden, inklusive sociala avgifter, har ökat med 294 tkr. Posten upplupna löner innehåller i likhet med föregående år en uppräknings av lönekostnaden med 3 % för den del av den nya avtalsperioden som infaller under 2014 (oktober-december) och inte är förhandlad per balansdagen. Föregående år innehöll Upplupna löner även upplupna arvoden, traktamenten m.m. till ett belopp av 308 tkr.</i>		

Not 29	Oförbrukade bidrag		
	Bidrag som erhållits från annan statlig myndighet	1 496	1 570
	<u>Specifikation</u>		
	Statens kulturråd - Projekt Lulesamisk ordbok	39	39
	Regeringen - Samiskt Parlamentariskt Råd	76	269
	Sveriges Lantbruksuniversitet - Projekt Buolvas buolvvai	52	118
	FORMAS, Forskningsinformation - Klimat och Ren	87	291
	Statens Jordbruksverk -Projekt samisk mat	555	613
	Regeringen - Kartläggning Språk	180	
	Regeringen - Jämställdhetsintegrering	509	
	Länsstyrelsen - Projekt Bredband	0	240
	<i>varav förväntas tas i anspråk:</i>		
	<i>inom tre månader</i>	0	0
	<i>mer än tre månader till ett år</i>	1 496	1531
	<i>mer än ett år till tre år</i>	0	39
	<i>mer än tre år</i>	0	0
	 Bidrag som erhållits från icke-statliga organisationer eller privatpersoner	217	176
	<u>Specifikation</u>		
	Nordiskt Språkråd - Projekt Samisk orddatabas	42	42
	Övrigt bidrag - Renbete	128	128
	Samefonden	47	6
	Summa	1 714	1 746

Anslagsredovisning

Not 30 Uo 1 3:1 ap.1 Sametinget

Enligt regleringsbrevet disponerar Sametinget en anslagskredit på 1 150 tkr. Under 2014 har myndigheten utnyttjat 612 tkr av krediten. Sametinget har under 2014 för detta anslag inte gjort några åtaganden med stöd av 17 § andra stycket anslagsförordningen. År 2014 har det på detta anslag redovisats erhållna krediteringar från SPV till ett belopp av 1 188 tkr. Av det krediterade beloppet utgjordes 123 tkr av räntor och 1 065 tkr av premier avseende PA-03. Anslaget har belastats med kostnader i samband med reglering av underskott i budgeten beträffande EU-programmen Landsbygdsprogrammet och Interreg IVA Sápmi á 1 578 tkr. Anslaget är räntebärande. Av regleringsbrevet för budgetåret 2014 framgår att Sametinget ska särredovisa kostnaderna för Nationellt samiskt informationscentrum.

Sametinget redovisar ett utfall för år 2014 på 2 369 tkr. En mer specificerad kostnadsredovisning med kommentarer finns i resultat-redovisningen (se kapitel "Information"). År 2014 har utbetalningar av korttidsstudiestöd, finansierats med medel från detta anslag till ett belopp av 131 tkr.

Not 31 Uo 1 3:1 ap 3

Samefonden

Enligt regleringsbrevet disponerar inte Sametinget någon anslagskredit för anslaget.

Anslaget är räntebärande. Sametinget har under 2014 för detta anslag inte gjort några åtaganden med stöd av 17 § andra stycket anslagsförordningen.

Not 32 Uo 1 7:1 ap.12

Nationellt uppföljningsansvar

Enligt regleringsbrevet disponerar inte Sametinget någon anslagskredit för anslaget. Anslaget är icke-räntebärande.

Sametinget har under 2014 för detta anslag inte gjort några åtaganden med stöd av 17 § andra stycket anslagsförordningen.

Not 33 Uo 1 7:1 ap. 13

Statsbidrag till kommuner och landsting i förvaltningsområden m.m

Enligt regleringsbrevet disponerar inte Sametinget någon anslagskredit för anslaget. En omDispositionering av anslagsbeloppet har utförts under året, där anslaget har reducerats med 180 tkr.

Anslaget är icke-räntebärande.

Av regleringsbrevet för år 2014 framgår att av anslagsposten ska 400 tkr användas för att stärka samers samråd och dialog med kommunerna i förvaltningsområdet för det samiska språket.

Sametingets utfall för år 2014 uppgick till 204 tkr. Sametinget har under 2014 för detta anslag inte gjort några åtaganden med stöd av 17 § andra stycket anslagsförordningen.

Not 34 Uo 1 7:1 ap.14

Samiska språkcentrum

Enligt regleringsbrevet disponerar inte Sametinget någon anslagskredit för anslaget. Anslaget är icke-räntebärande. Sametinget har under 2014 för detta anslag inte gjort några åtaganden med stöd av 17 § andra stycket anslagsförordningen.

Av regleringsbrevet framgår att:

- minst 1 500 tkr ska finansiera utveckling av metoder för att stärka enskildas förutsättningar att bruka och återta det samiska språket.

Sametinget redovisar ett utfall på 1 514 tkr. Av dessa medel har 500 tkr utbetalts till Sameskolstyrelsen att finansiera ett metod-utvecklingsprojekt för att främja språkutvecklingen hos barn.

- minst 4 500 tkr ska finansiera arbets- och informationsinsatser relaterade till att främja och stimulera ökad användning av samiska,

bistå med sakkunskap, öka kunskapen om revitalisering, dokumentera arbetet med metodutveckling och sprida kunskap om nya metoder samt samordna myndigheten med andra samiska institutioner och organisationer i arbetet med revitalisering av det samiska språket. Sametinget redovisar här ett utfall på 4 293 tkr. Sametinget erhöll för denna anslagspost ett utgående överföringsbelopp på 124 tkr. Även om dessa medel hade använts för detta ändamål, hade inte villkoret om 4 500 tkr kunnat uppfyllas.

Not 35 Uo 1 7:1 ap.15

Hemsida om nationella minoriteter

Enligt regleringsbrevet disponerar inte Sametinget någon anslagskredit för anslaget. Sametinget har under 2014 för detta anslag inte gjort några åtaganden med stöd av 17 § andra stycket anslagsförordningen. Anslaget är icke-räntebärande.

Not 36 Uo 17 1:2 ap.5

Bidrag till samisk kultur

Enligt regleringsbrevet disponerar Sametinget en anslagskredit för anslaget på 432 tkr. Anslaget är icke-räntebärande. Sametinget har under 2014 för detta anslag inte gjort några åtaganden med stöd av 17 § andra stycket anslagsförordningen.

Not 37 Uo 23 1:23 ap.2

Främjande av rennäringen

Enligt regleringsbrevet disponerar Sametinget en anslagskredit för anslaget på 6 475 tkr. Under 2014 har 2 202 tkr av krediten nyttjats. Anslaget är icke-räntebärande. Sametinget har gjort åtaganden med stöd av 17 § andra stycket anslagsförordningen för 585 tkr. Av regleringsbrevet för budgetåret 2014 framgår att Sametinget högst får använda 4 000 tkr för ersättning enligt 10 § viltskadeförordningen. Sametinget redovisar ett utfall för år 2014 på 413 tkr. Av regleringsbrevet för budgetåret 2014 framgår att Sametinget får använda högst 4 000 tkr för studie av förebyggande åtgärder till skydd för renar i enlighet med regeringsbeslut 2012/2817. Sametinget redovisar ett utfall för år 2014 på 4 000 tkr. Sametinget har under 2014 utbetalat ersättningar till samebyar för föryngring, regelbunden eller tillfällig förekomst av rovdjur enligt 6 § viltskadeförordningen i enlighet med de villkor avseende maximala ersättningsbelopp som finns i regleringsbrevet. Av regleringsbrevet för budgetåret 2014 framgår att Sametinget får använda högst 2000 tkr för arbetet med förvaltningsverktyg för toleransnivåer inom rennäringen. Sametinget redovisar ett utfall på 280 tkr.

Not 38 Uo 23 1:23 ap.3

Kostnader för samebyarnas inventering av rovdjur

Enligt regleringsbrevet disponerar inte Sametinget någon anslagskredit för anslaget. Anslaget är icke-räntebärande. Sametinget har under 2014 inte gjort några åtaganden med stöd av 17 § andra stycket anslagsförordningen.

SAMMANSTÄLLNING ÖVER VÄSENTLIGA UPPGIFTER

(tkr)	2014	2013	2012	2011	2010
Låneram Riksgäldskontoret					
Beviljad	2 800	2 600	2 600	2 600	2 300
Utnyttjad	2 239	2 382	1 412	1 412	2 004
Kontokrediter Riksgäldskontoret					
Beviljad	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Maximalt utnyttjad ¹	4 106	6 029	0	3 298	0
Räntekonto Riksgäldskontoret					
Ränteintäkter	9	30	69	64	16
Räntekostnader	9	10	0	0	0
Avgiftsintäkter					
<i>Avgiftsintäkter som disponeras</i>					
Beräknat belopp enligt regleringsbrev	0	0	0	0	0
Avgiftsintäkter	295	167	433	692	100
Anslagskredit²					
Beviljad	1 150	1 189	1 041	1 030	1 026
Utnyttjad	612	24	19	933	0
Anslag					
<i>Ramanslag</i>					
Anslagssparande ³	-2 265	292	-1 031	4 447	9 798
Bemyndiganden					
Tilldelade	0	0	0	8 300	7 000
Summa gjorda åtaganden	0	0	0	1 466	2 628
Personal					
Antalet årsarbetskrafter (st)	47	46	44	49	46
Medelantalet anställda (st)	56	48	48	52	48
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 518	1 465	1 441	1 387	1 254
Exklusive folkvalt organ	1 321	1 225	1 247	1 194	1 090

(tkr)	2014	2013	2012	2011	2010
Kapitalförändring					
Årets	-1 113	-1 710	-1 901	-2 153	2 192
Balanserad ⁴	19	19	19	46	-4 038

¹ Sametinget överskred temporärt år 2013 maximalt utnyttjande p g a att en betalning mellan betalningsflöden inte genomförts enligt plan.

² Avser Sametingets förvaltningsanslag. Se noter till anslagsredovisningen för övriga anslag.

³ Det negativa anslagssparandet för år 2014 avser nyttjande av anslagskrediter.

⁴ Balanserad kapitalförändring påverkas av invärderat kapital avseende övertagna anläggningstillgångar.

Underskrift

Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Sundsvall den 18 februari 2015

Håkan Jonsson

Styrelsens ordförande

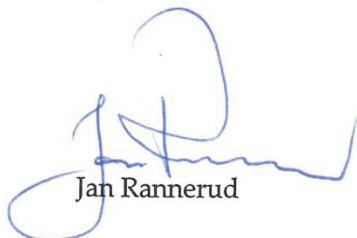
Ingrid Inga

Styrelseledamot

Josefine Skerk

Styrelseledamot

Jan Rannerud

Styrelseledamot

Lars-Jonas Johansson

Styrelseledamot

Marita Stinnerbom

Styrelseledamot

Christina Åhrén

Styrelseledamot